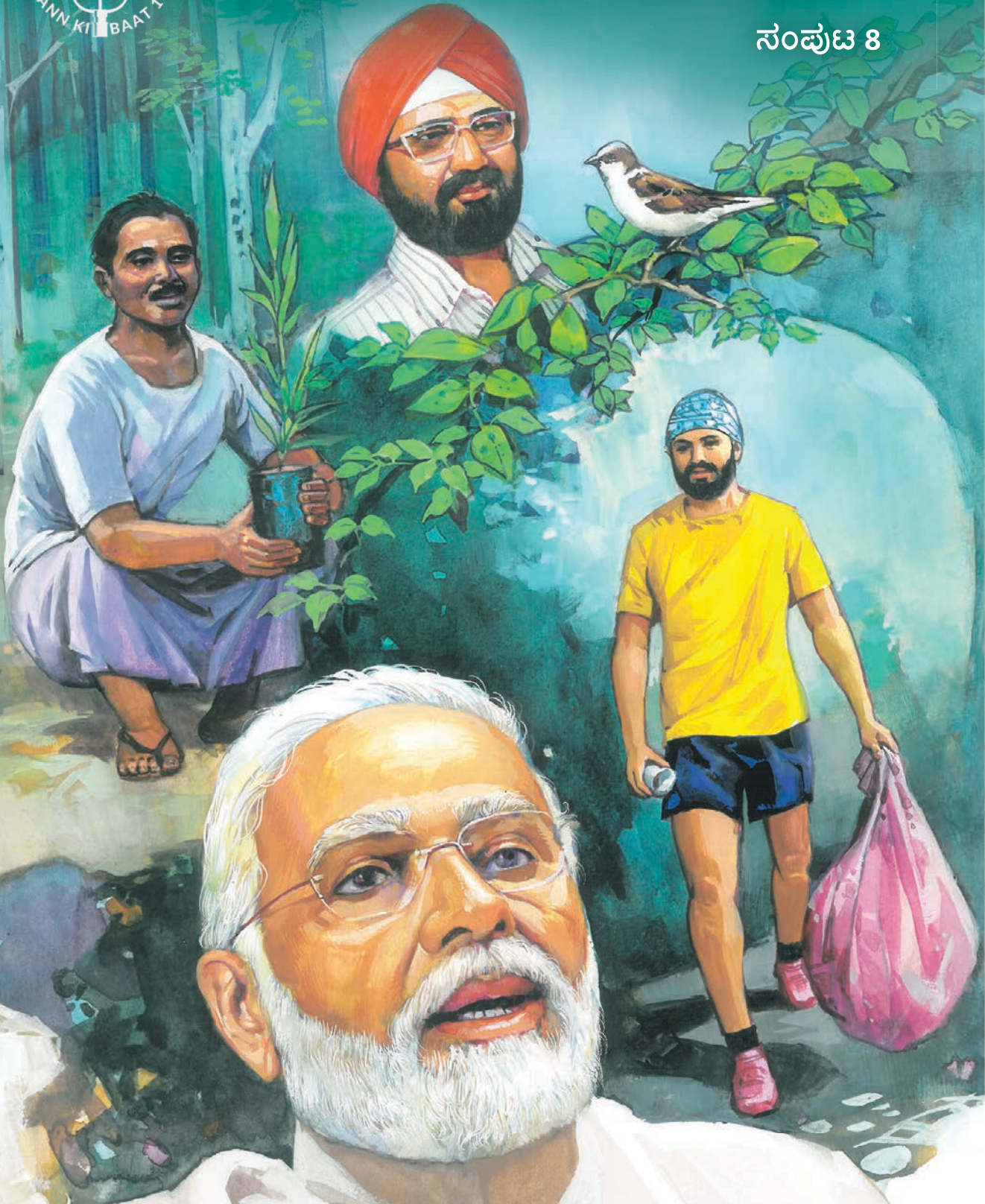

ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್

ಸಂಪುಟ 8

MANN KI BAAT

VOL.8

Authors

Sarda Mohan and Tanushree Banerji

Illustrations and Cover Art

Dilip Kadam

Assistant Artist

Ravindra Mokate

Production

Amar Chitra Katha

Colourists

Prakash Sivan, Prajeesh V. P. and Periasamy Samikannu

Flat Colourists

Vineesh S. Sreedharan and Srinath Malolan M.

Layout Artist

Akshay Khadilkar

Published by

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd

KANNADA

ISBN – 978-93-6127-287-5

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd, January 2024

© Ministry of Culture, Govt of India, January 2024

All rights reserved. This book is sold subject to the condition that the publication may not be reproduced, stored in a retrieval system (including but not limited to computers, disks, external drives, electronic or digital devices, e-readers, websites), or transmitted in any form or by any means (including but not limited to cyclostyling, photocopying, docutech or other reprographic reproductions, mechanical, recording, electronic, digital versions) without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

You can now get ACK stories as part of your classroom with **ACK Learn**, a unique learning platform that brings these stories to your school with a range of workshops. Find out more at www.acklearn.com or write to us at acklearn@ack-media.com.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳೇ,

ಭಾರತ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸತ್ಯ. ಭಾರತವು ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದೆ, ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ತನೆಗಳಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ.

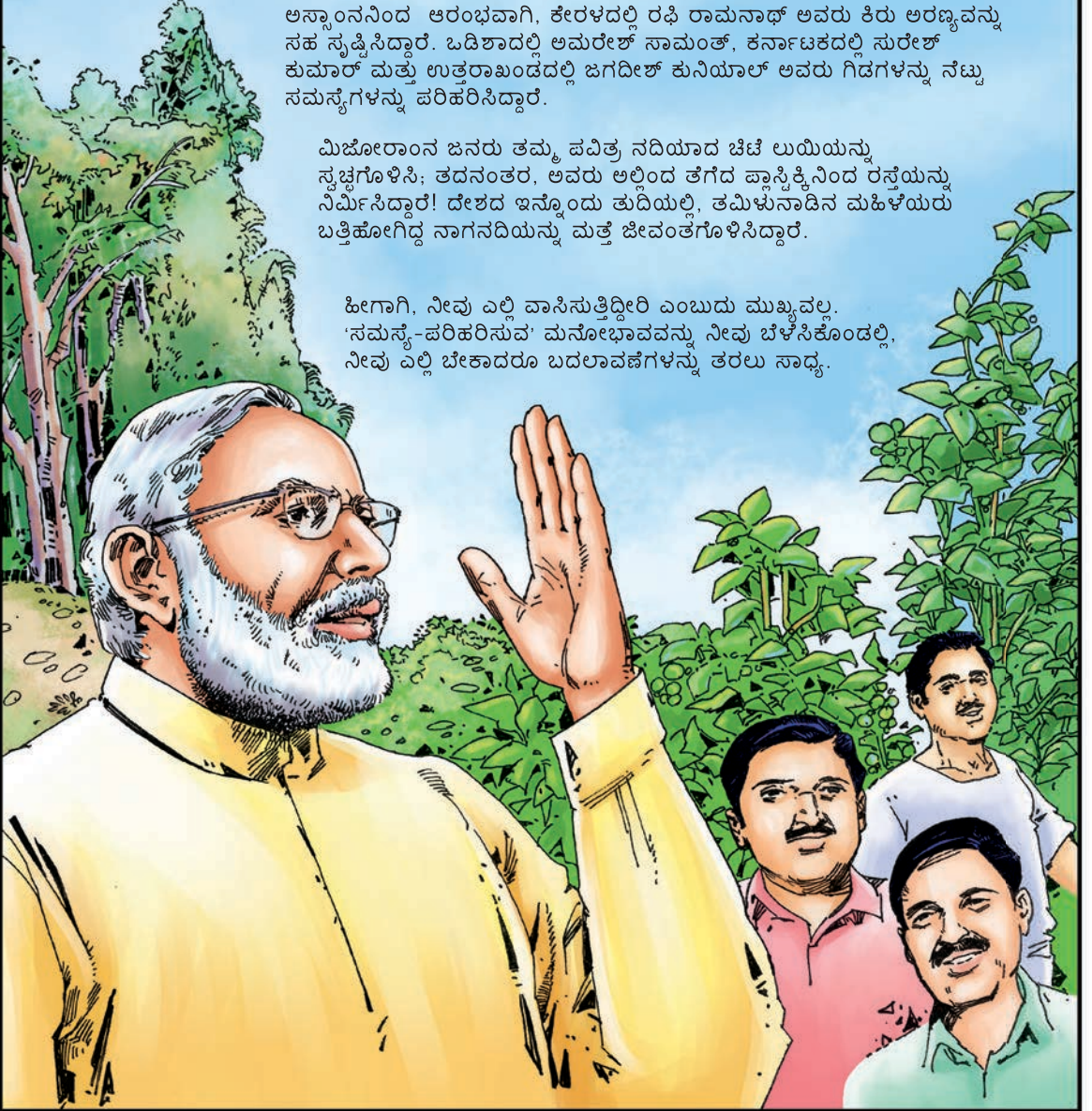
ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆ ವಿರಳವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಕಾಡುಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಬತ್ತುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ 'ಸಮಸ್ಯೆ-ಪರಿಹರಿಸುವ' ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜೀವನವನ್ನು, ತಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಜೀವನವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳು ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಕಾಡನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಅಸ್ಸಾಂನ ಜಾದವ್ ಪಾಯಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾಡನ್ನು ಇಂದು ಹುಲಿ, ಫೆಂಡಾಮ್ಯುಗಳು ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಅಸ್ಸಾಂನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ರಫಿ ರಾಮನಾಥ್ ಅವರು ಕಿರು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಡಿಶಾದಲ್ಲಿ ಅಮರೇಶ್ ಸಾಮಂತ್, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ್ ಕುನಿಯಾಲ್ ಅವರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಿಜೋರಾಂನ ಜನರು ತಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ನದಿಯಾದ ಚೆಚೆ ಲುಯಿಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ; ತದನಂತರ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ! ದೇಶದ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಬತ್ತಿಹೋಗಿದ್ದ ನಾಗನದಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜೀವಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗಾಗಿ, ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. 'ಸಮಸ್ಯೆ-ಪರಿಹರಿಸುವ' ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನೀವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಪರಿವಿಡಿ

1	ಅಮರೇಶ್ ಸಾಮಂತ್	3
2	ಇಂದರ್ ಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಬಾತ್ರಾ	6
3	ಜಾದವ್ ಪಾಯಿಂಗ್	9
4	ಜಗದೀಶ್ ಚಂದ್ರ ಕುನಿಯಾಲ್	12
5	ರಫಿ ರಾಮನಾಥ್	15
6	ರಿಪು ದಮನ್ ಬೆವ್ಲಿ	18
7	ನಾಗನದಿ	21
8	ಸಂಗೆ ಶೆರ್ಪಾ	23
9	ಚಿಟೆ ಲುಯಿ ಉಳಿಸಿ	26
10	ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್	28
11	ತುಳಸಿ ರಾಮ್ ಯಾದವ್	31

ಅಮರೇಶ್ ಸಾಮಂತ್

ಪರಿಸರವಾದಿಯೊಬ್ಬರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸರ್, ನೀವೊಬ್ಬರೇ ಕಾಡನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದು ನಿಜವೇ?

ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಾನು ಬೇರೆ ಬಂದಷ್ಟು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹೌದಾ, ಏಕೆ ಸರ್? ಇದು ಕೃಷಿಯಂತೇನೂ ಅಲ್ಲವಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

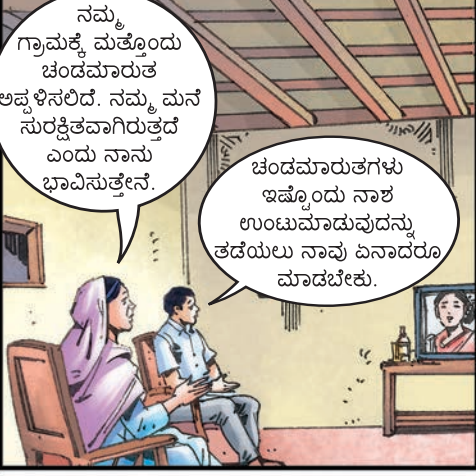
ಕಾಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿವೆ. ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಕಾಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು, ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಪರೀತ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಅರಣ್ಯೇಕರಣ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಕಾಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಒಡಿಶಾದ ಅಮರೇಶ್ ಸಾಮಂತ್.

ಅವರ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

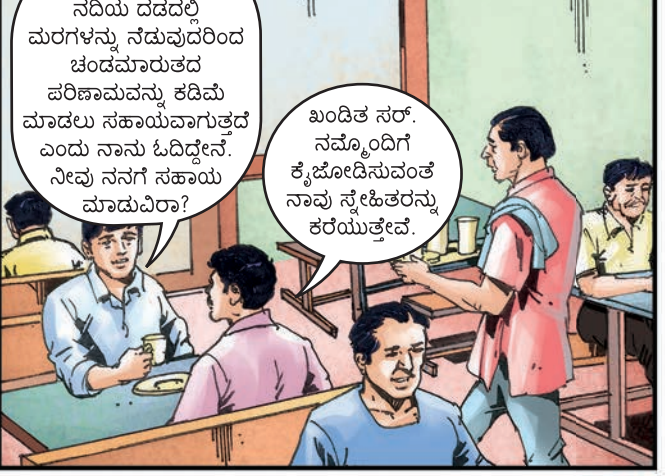
ಅಮರೇಶ್ ಸಾಮಂತ್ ಒಡಿಶಾದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬಿಲ್ವಾಲಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದರು.

ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪ್ಪಳಿಸಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ನಾಶ ಉಂಟುಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು.

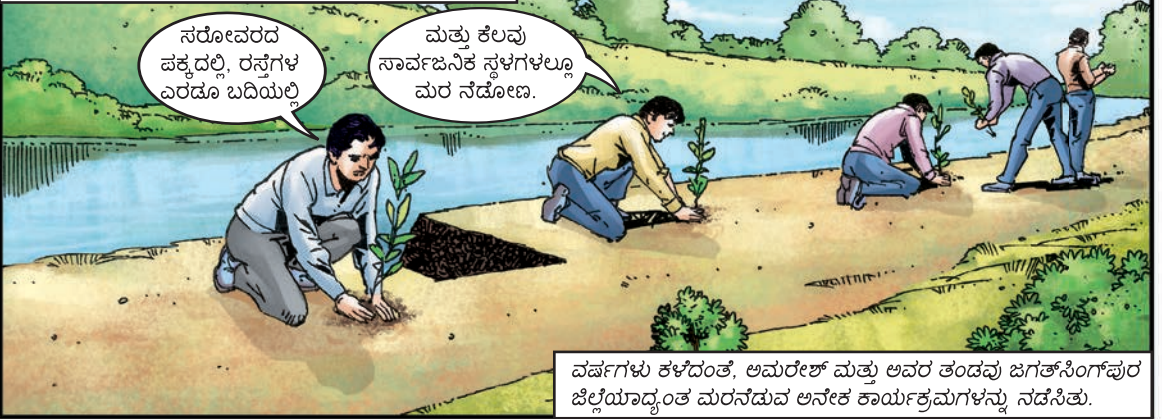
ಅಮರೇಶ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಚಿಂತನೆ ಸದಾ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು.

ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದರಿಂದ ಚಂಡಮಾರುತದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಿರಾ?

ಖಂಡಿತ ಸರ್. ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಕೈಬೋಡಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

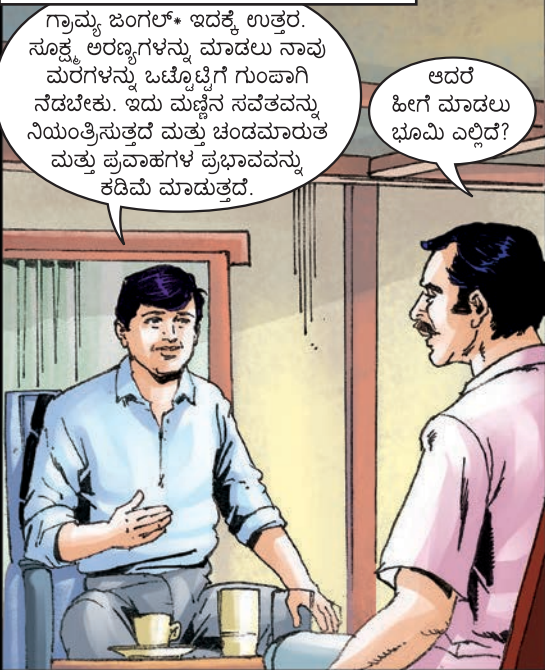
ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ, ಅಮರೇಶ್ 1995 ರಲ್ಲಿ ನದಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಆದರೆ ಒಡಿಸಾದಲ್ಲಿ ಚಂಡಮಾರುತ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದಾಗ-

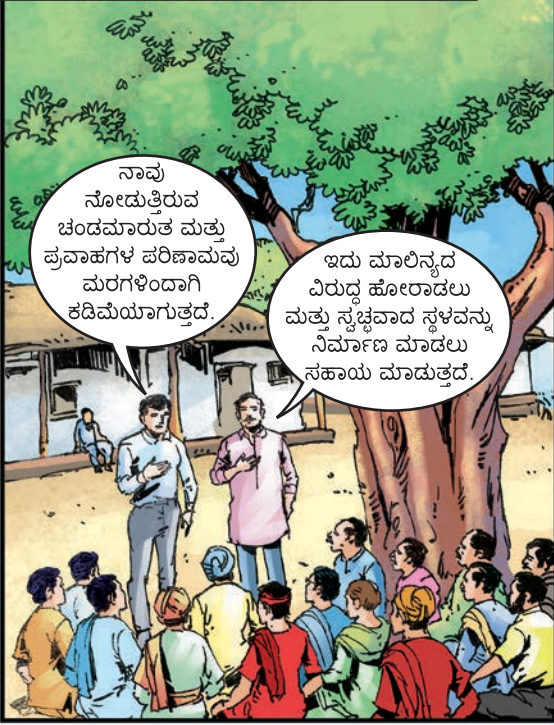
ಅಮರೇಶ್ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದರು. 2015 ರಲ್ಲಿ-

ಅಮರೇಶ್ ಮತ್ತು ಅವರ ತಂಡವು ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಕೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

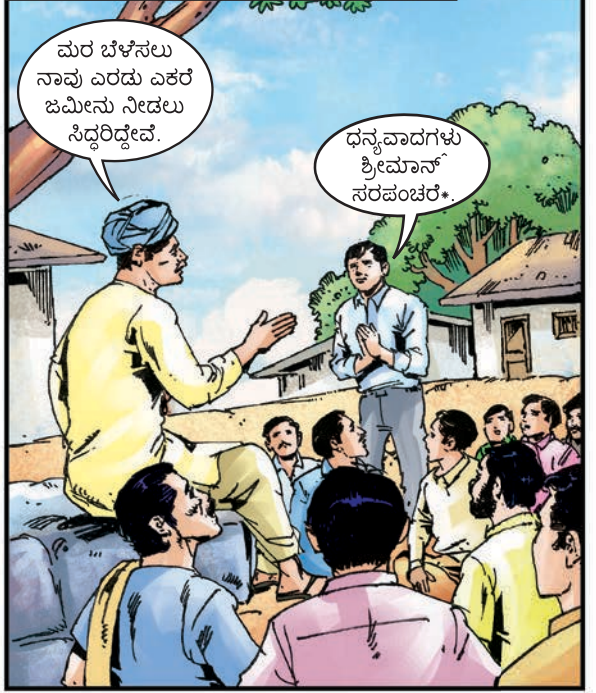
ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮನವೊಲಿಸಲು ಅಮರೇಶ್ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಚಂಡಮಾರುತ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳ ಪರಿಣಾಮವು ಮರಗಳಿಂದಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಮಾಲಿನ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಮರೇಶ್ ಅವರು ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು ಮತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗತೊಡಗಿತು. ಒಂದು ದಿನ -

ಮರ ಬೆಳೆಸಲು ನಾವು ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ.

ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸರಪಂಚರೇ.

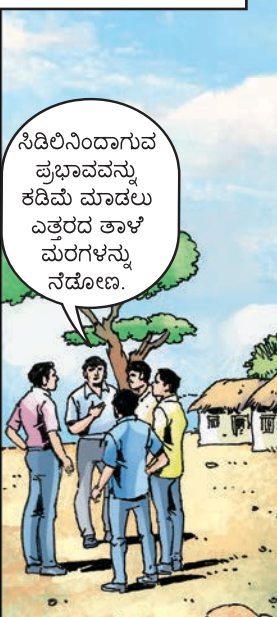
ಅಮರೇಶ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ತಂಡವು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 500 ರಿಂದ 1,000 ಮರಗಳು ಇರಬೇಕು.

ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸಮಯದಲ್ಲೇ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಮರನೆಡುವ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡಿದವು.

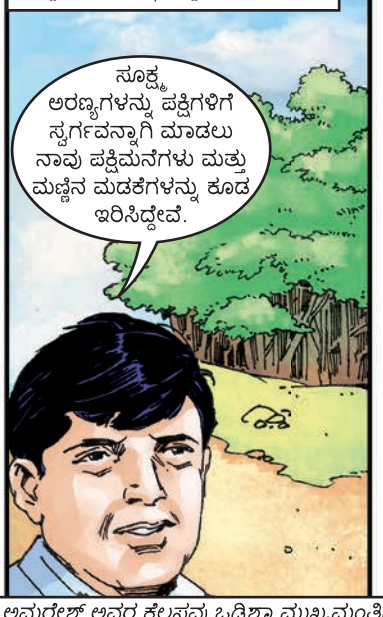
2016 ರಲ್ಲಿ ಅಮರೇಶ್ ಅವರು ಸಿಡಲಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಾಶಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಸಿಡಲಿನಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಎತ್ತರದ ತಾಳೆ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡೋಣ.

ಅವರು ನೆಟ್ಟ ತಾಳೆ ಮರಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿದವು.

ಅಮರೇಶ್ ಮತ್ತು ಅವರ 100 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ತಂಡವು ಒಡಿಶಾದ 20 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದೆ.

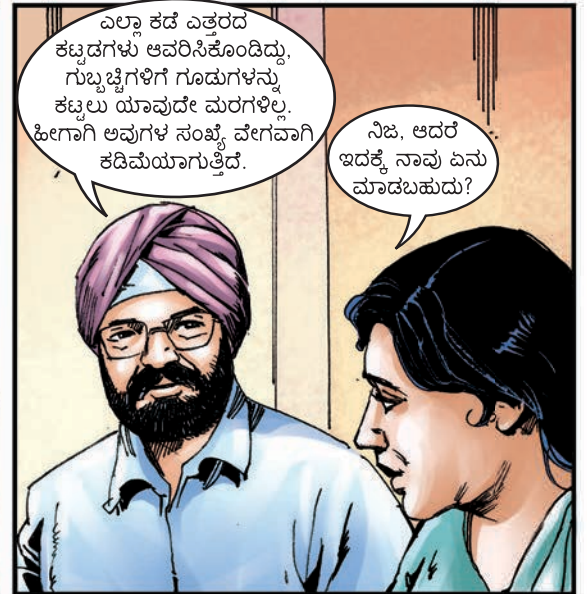
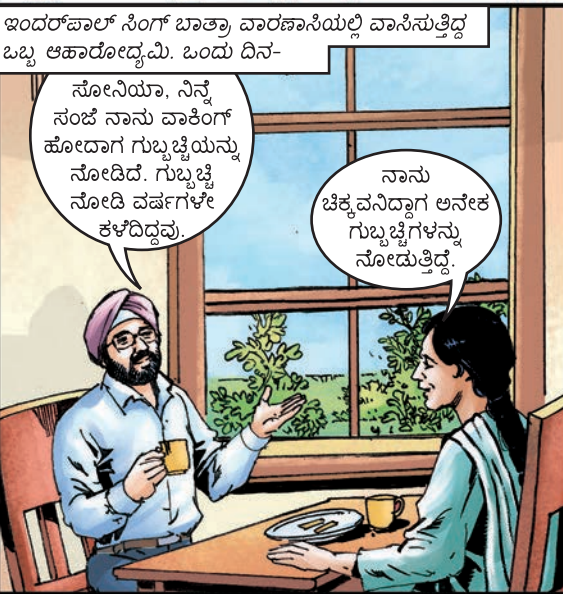
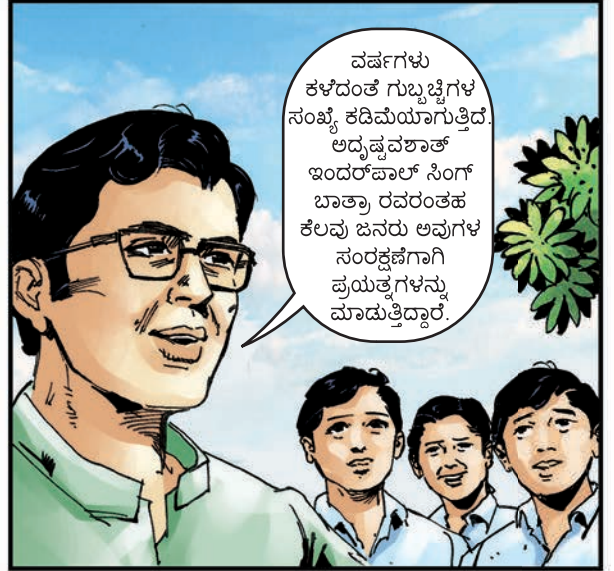
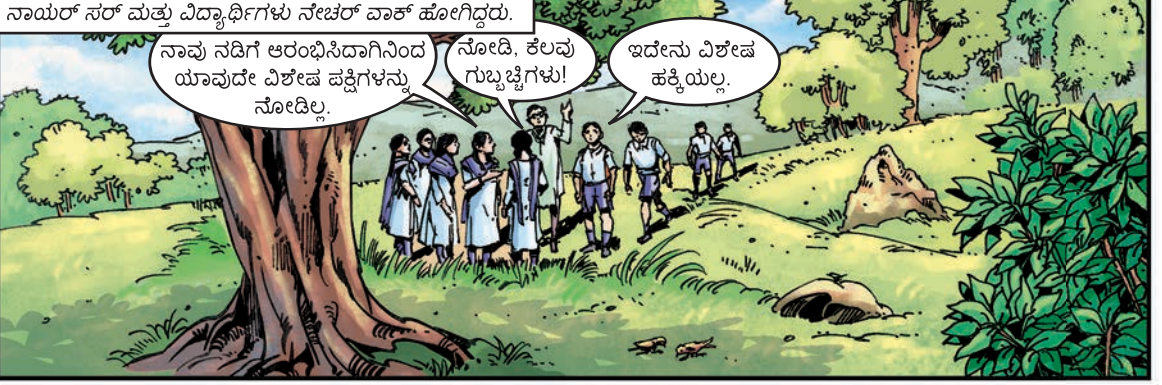

ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಾವು ಪಕ್ಷಿಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಇರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

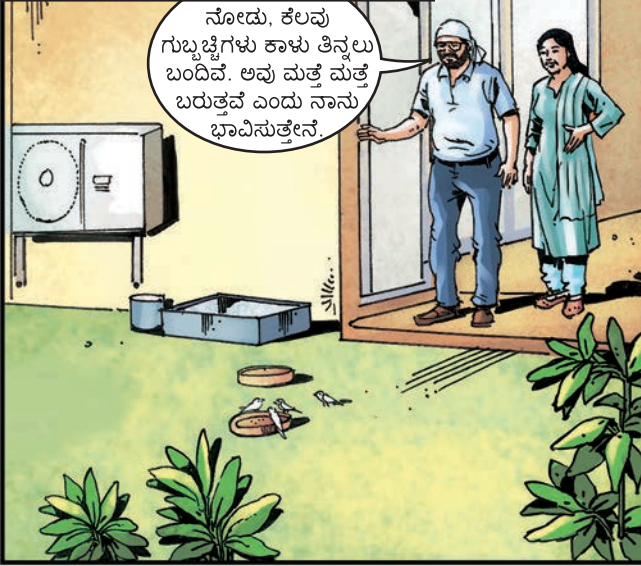
ಅಮರೇಶ್ ಅವರ ಕೆಲಸವು ಒಡಿಶಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ನವೀನ್ ಪಟ್ನಾಯಕ್ ಅವರಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರ ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಯಿತು.

ಇಂದರ್‌ಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಬಾತ್ರಾ

ನಾಯರ್ ಸರ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೇಚರ್ ವಾಕ್ ಹೋಗಿದ್ದರು.

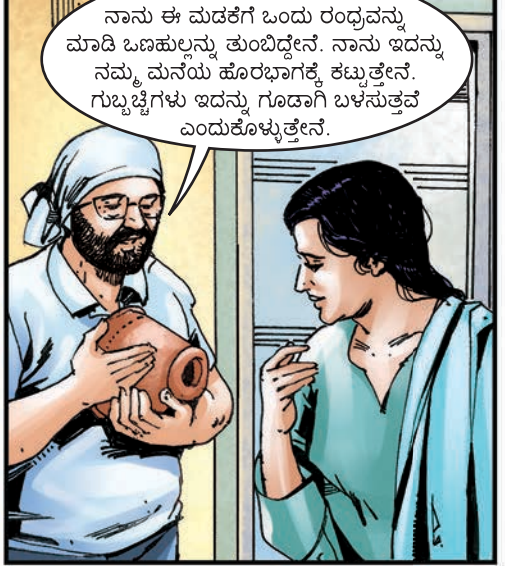

ಇಂದರ್‌ಪಾಲ್ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳಿಗೆ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ-

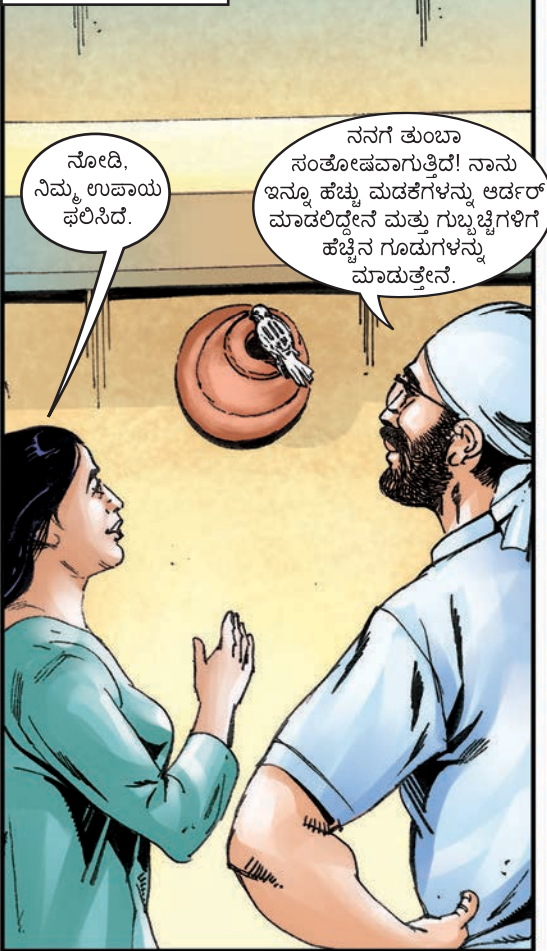
ನೋಡು, ಕೆಲವು ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳು ಕಾಳು ತಿನ್ನಲು ಬಂದಿವೆ. ಅವು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಇಂದರ್‌ಪಾಲ್‌ಗೆ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೊಳೆಯಿತು-

ನಾನು ಈ ಮಡಕೆಗೆ ಒಂದು ರಂಧ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಣಹುಲ್ಲನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೇನೆ. ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗೂಡಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತವೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

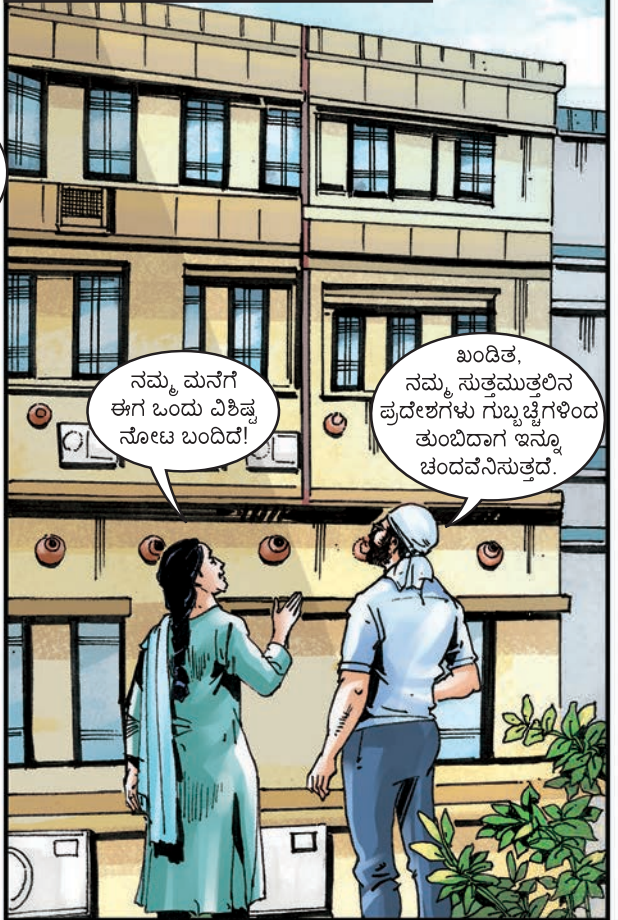
ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ನಂತರ-

ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಉಪಾಯ ಫಲಿಸಿದೆ.

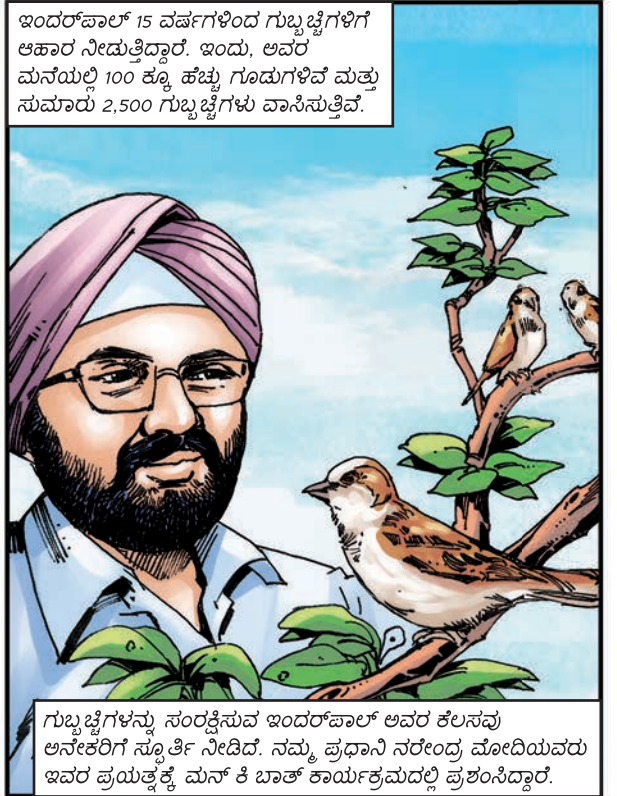
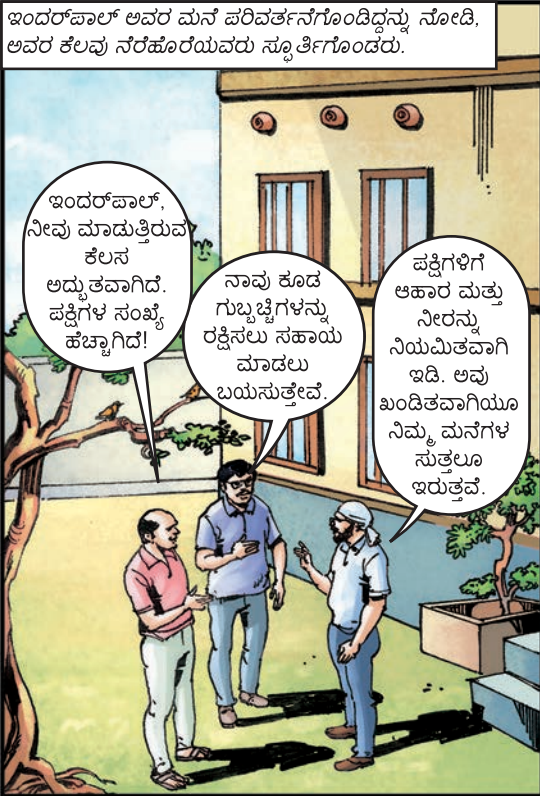
ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ! ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಲಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಂದರ್‌ಪಾಲ್ ಅನೇಕ ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಕೆ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟರು.

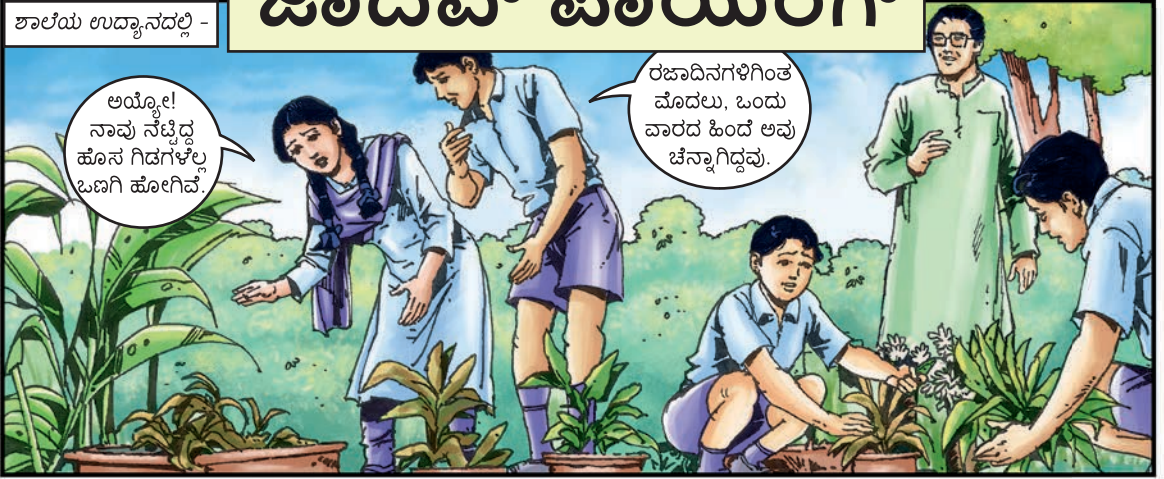
ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಈಗ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ನೋಟ ಬಂದಿದೆ!

ಖಂಡಿತ, ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದಾಗ ಇನ್ನೂ ಚಂದವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

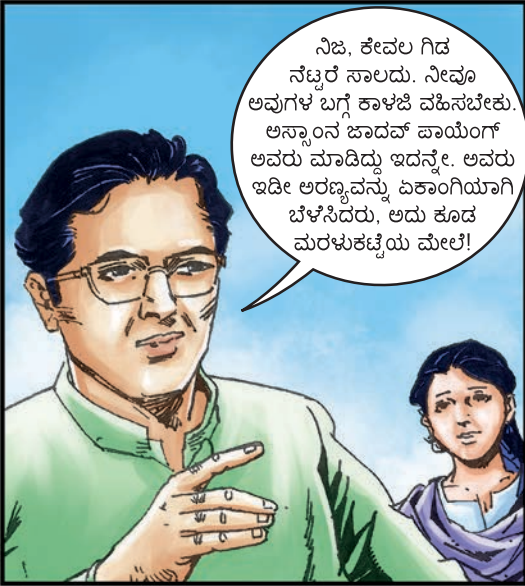
ಜಾದವ್ ಪಾಯಿಂಗ್

ಶಾಲೆಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ -

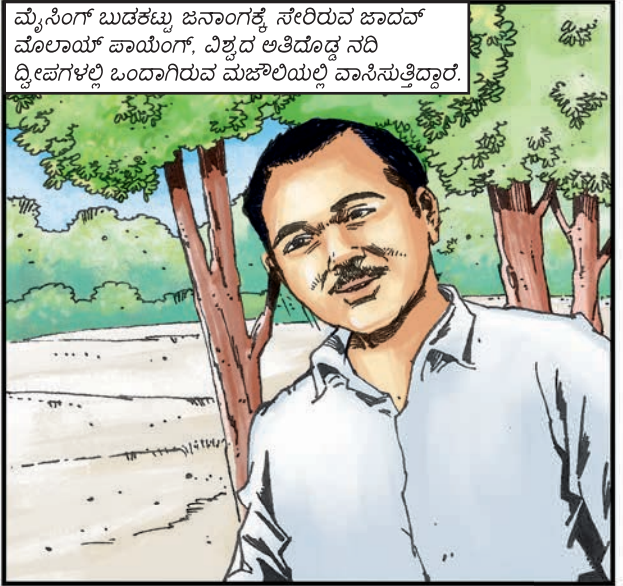

ಅಯ್ಯೋ!
ನಾವು ನೆಟ್ಟಿದ್ದ
ಹೊಸ ಗಿಡಗಳೆಲ್ಲ
ಒಣಗಿ ಹೋಗಿವೆ.

ರಜಾದಿನಗಳಿಗಿಂತ
ಮೊದಲು, ಒಂದು
ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಅವು
ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದವು.

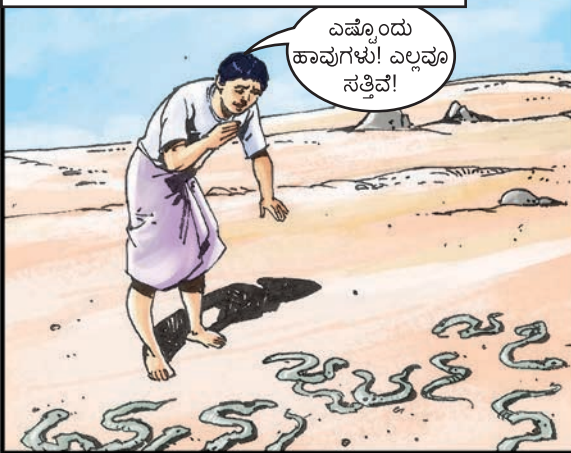

ನಿಜ, ಕೇವಲ ಗಿಡ
ನೆಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ನೀವೂ
ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು.
ಅಸ್ಸಾನ ಜಾದವ್ ಪಾಯಿಂಗ್
ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಇದನ್ನೇ. ಅವರು
ಇಡೀ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ
ಬೆಳೆಸಿದರು, ಅದು ಕೂಡ
ಮರಳುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ!

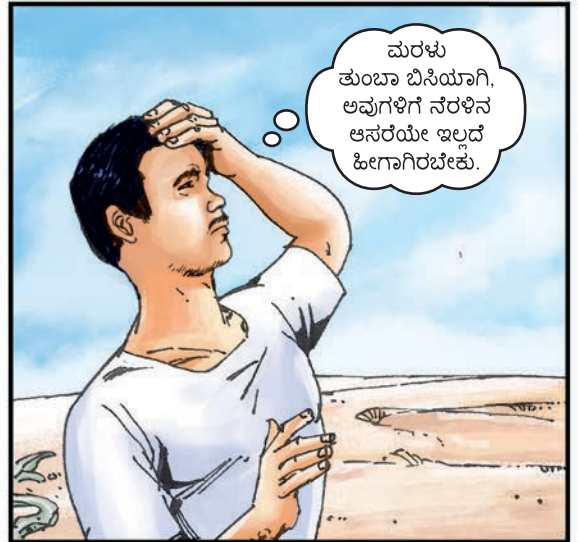

ಮೈಸಿಂಗ್ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಜಾದವ್
ಮೊಲಾಯ್ ಪಾಯಿಂಗ್, ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ನದಿ
ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ಮಜಾಲಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

1979 ರ ಉರಿಬಿಸಿಲಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, 16 ವರ್ಷ
ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದ ಜಾದವ್ ಜೀವನವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ
ಬದಲಾಯಿಸುವಂತಹ ಘಟನೆಯೊಂದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

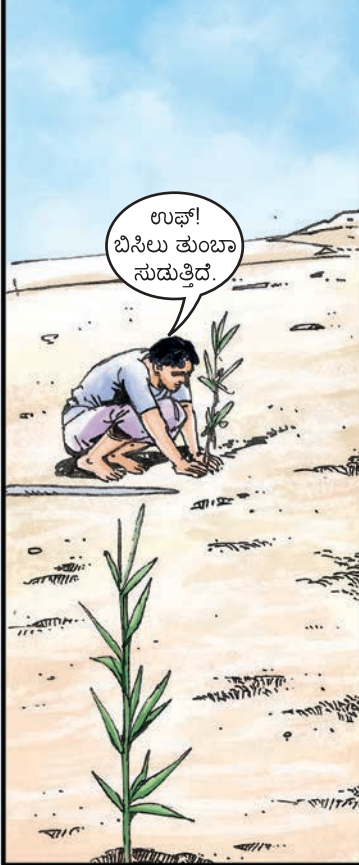
ಎಷ್ಟೊಂದು
ಹಾವುಗಳು! ಎಲ್ಲವೂ
ಸತ್ತಿವೆ!

ಮರಳು
ತುಂಬಾ ಬಿಸಿಯಾಗಿ,
ಅವುಗಳಿಗೆ ನೆರಳಿನ
ಆಸರೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ
ಹೀಗಾಗಿರಬೇಕು.

ಜಾದವ್ ಮರುದಿನ ಮರಳು ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ
ಕೆಲವು ಬಿದಿರು ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟರು...

...ಮತ್ತು ನಂತರ.

ನಂತರ ಇವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧದ
ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.
ಹಿಂದೆ ಮರಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ...

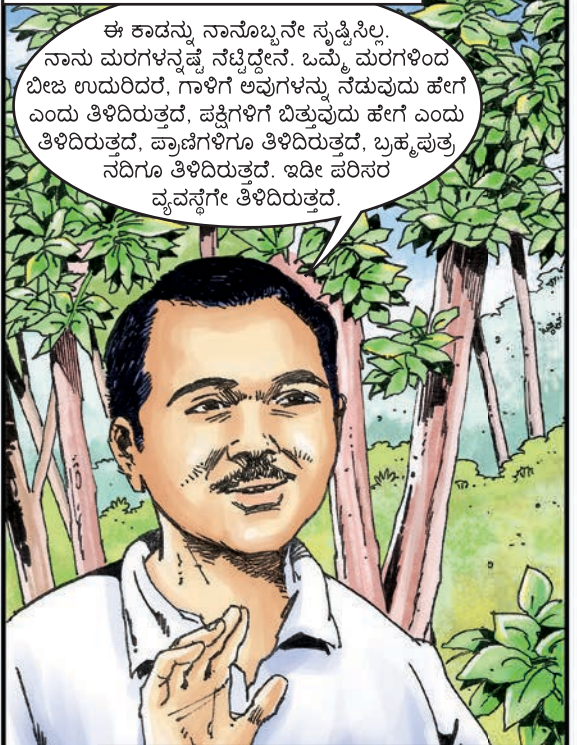
40 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಮರಳುಕಟ್ಟೆಗೆ ಮೊಲಾಯಿಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಮೊಲಾಯ್ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಆನೆ, ಹುಲಿ, ಘೇಂಡಾಮೃಗ ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಜಾದವ್ ಅವರ ಜೀವನದ ಕುರಿತು ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. 'ದಿ ಫಾರಸ್ಟ್ ಮ್ಯಾನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಜಾದವ್ ಅವರಿಗೆ 2015 ರಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

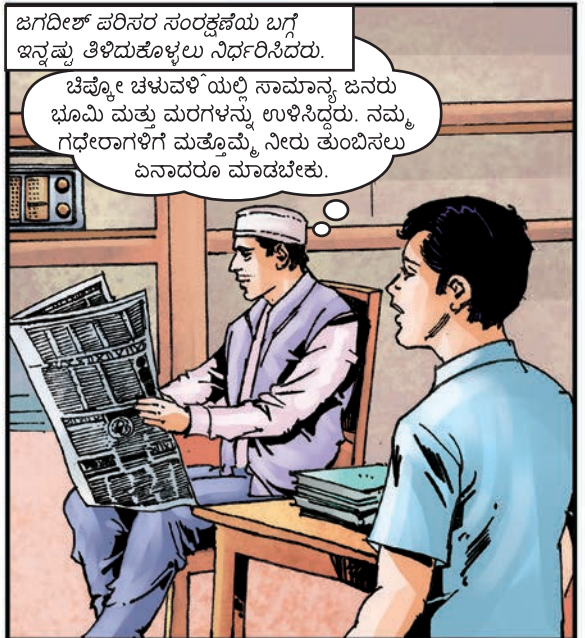
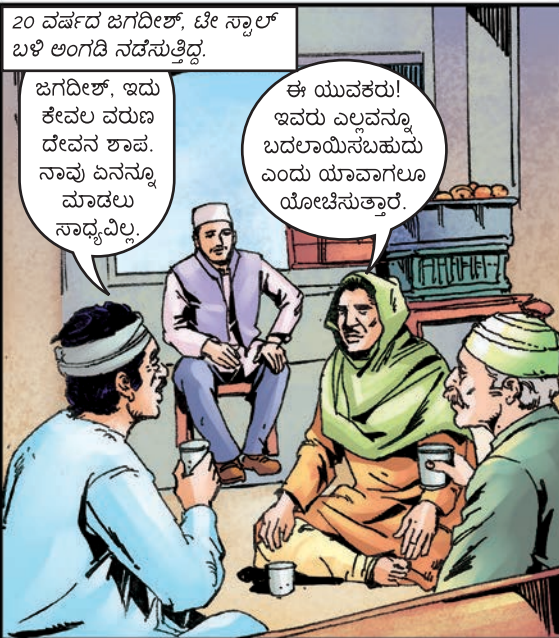
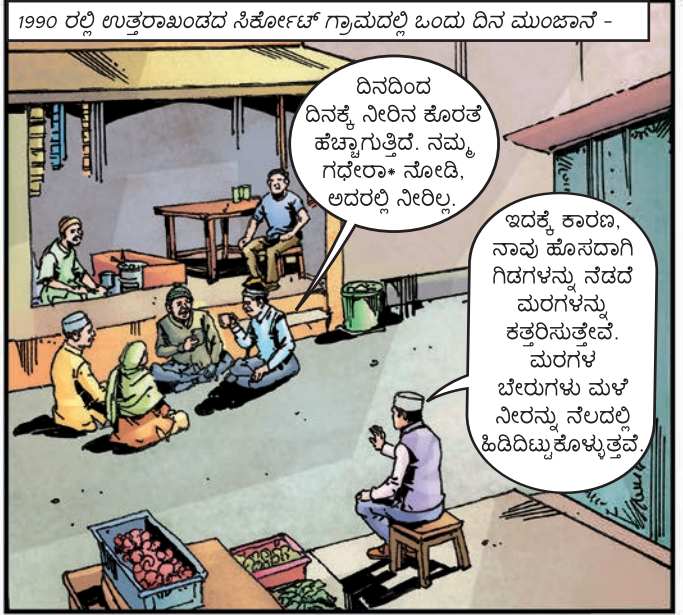
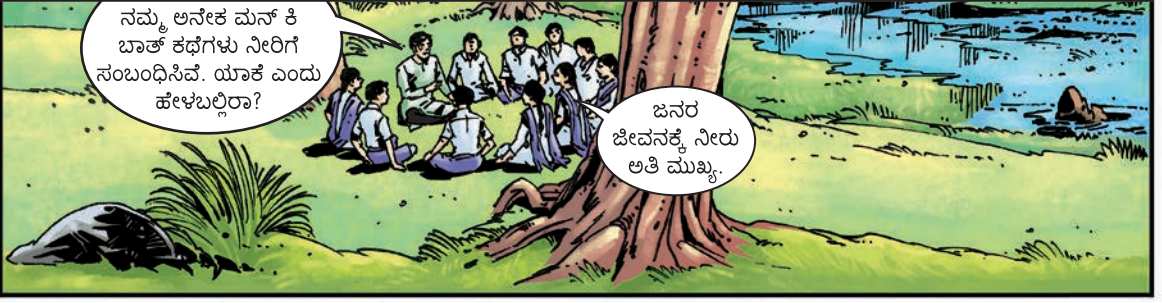
ಈಗಲೂ ಜಾದವ್ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 4.30 ಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಕಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

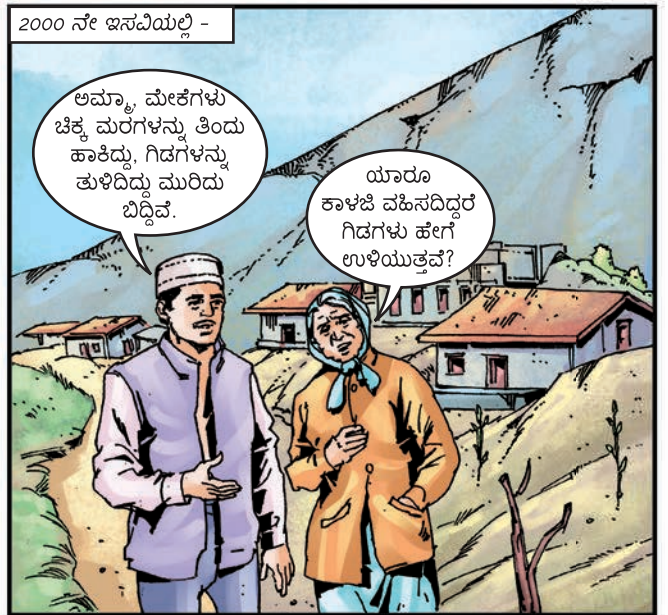
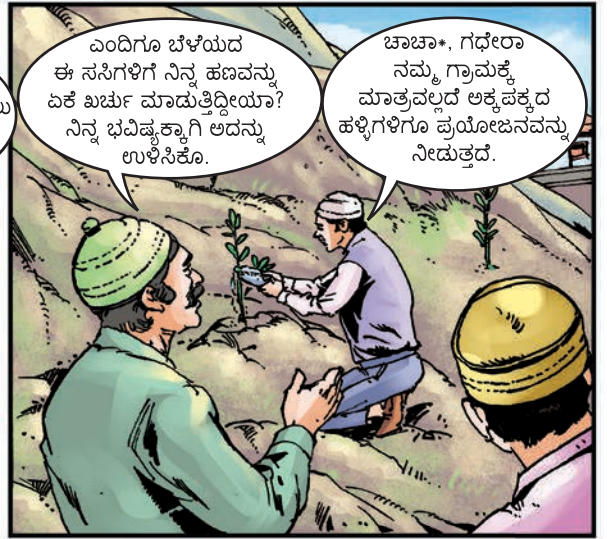
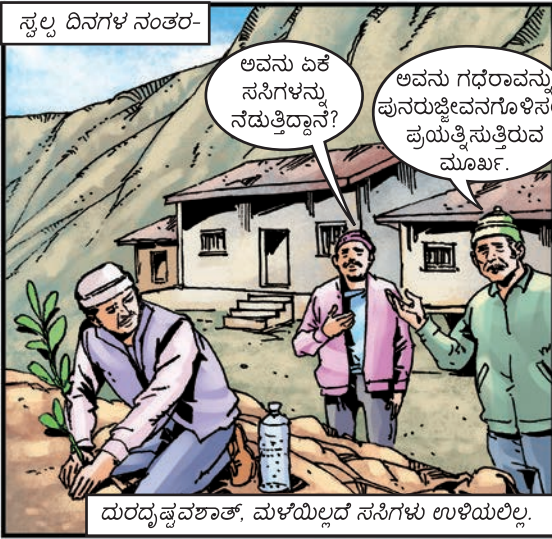
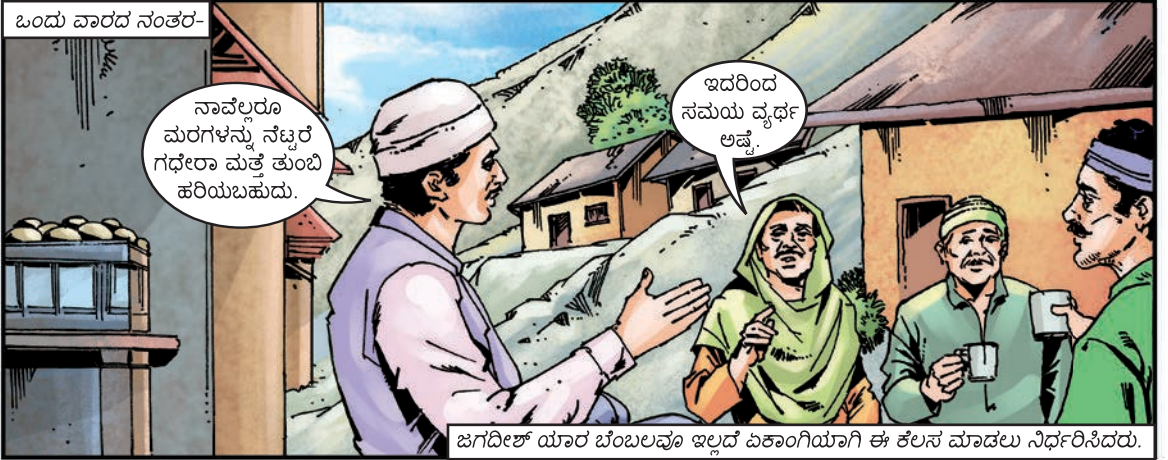

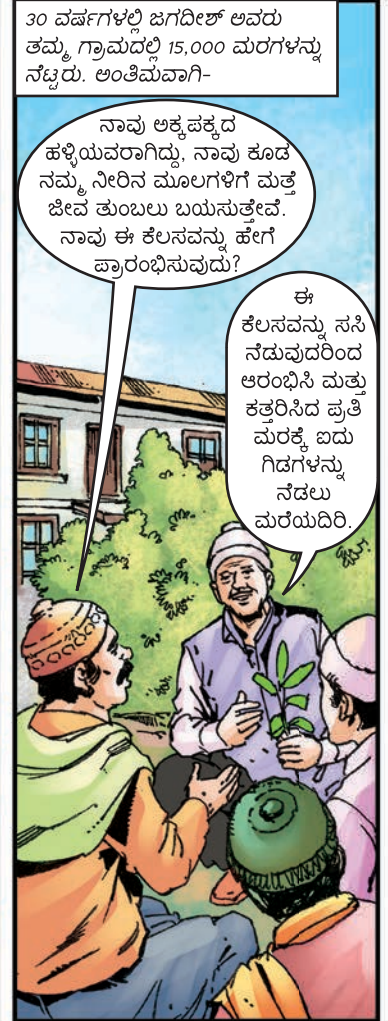
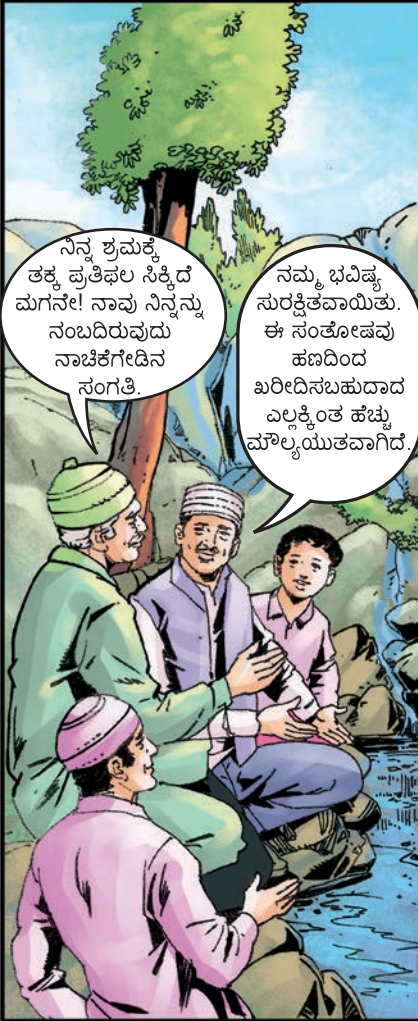
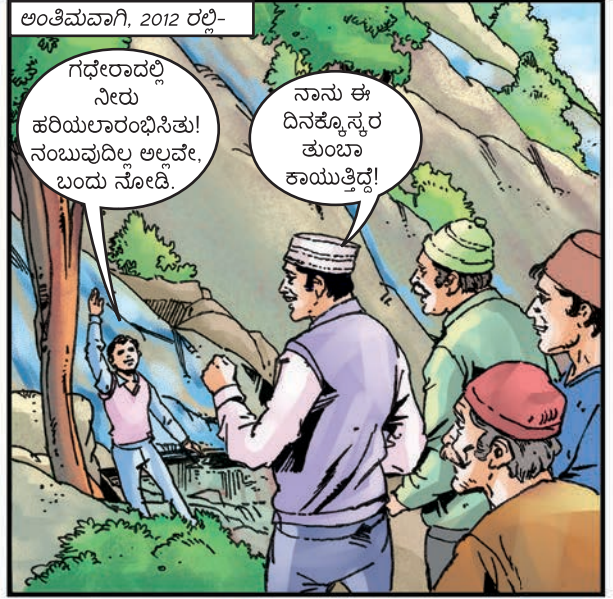
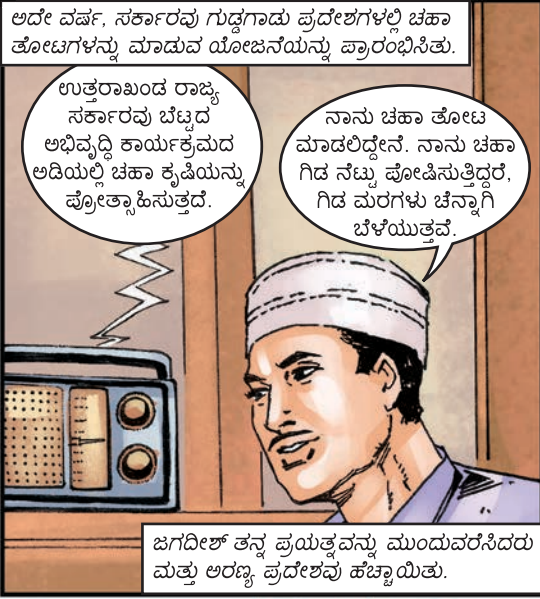
ಈ ಕಾಡನ್ನು ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮರಗಳನ್ನಷ್ಟೆ ನೆಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮರಗಳಿಂದ ಬೀಜ ಉದುರಿದರೆ, ಗಾಳಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ, ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಬಿತ್ತುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ, ಬೃಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಜಾದವ್ ನಿಸರ್ಗದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಒಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜಗದೀಶ್ ಚಂದ್ರ ಕುನಿಯಾಲ್

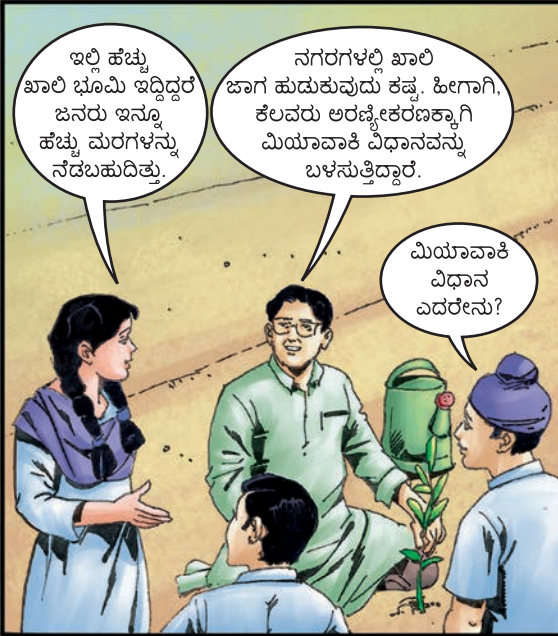

ರಫಿ ರಾಮನಾಥ್

ನಾಯರ್ ಸರ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಿಡ ನೆಡುವ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದರು.

ಅನೇಕ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ!

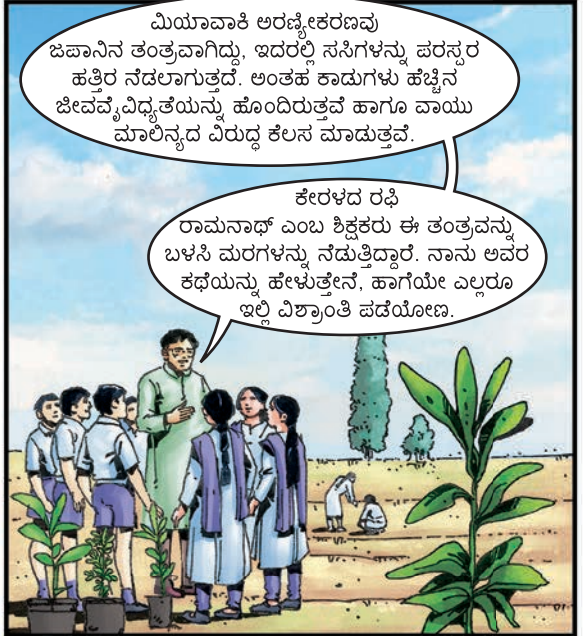
ಹೌದು. ಯುವಕರು ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷಗುತ್ತಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಖಾಲಿ ಭೂಮಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಜನರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಬಹುದಿತ್ತು.

ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಜಾಗ ಹುಡುಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹೀಗಾಗಿ, ಕೆಲವರು ಅರಣ್ಯೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಿಯಾವಾಕಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

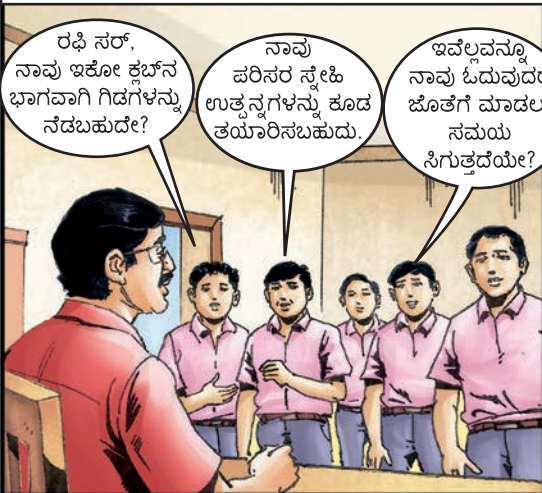
ಮಿಯಾವಾಕಿ ವಿಧಾನ ಎದರೇನು?

ಮಿಯಾವಾಕಿ ಅರಣ್ಯೀಕರಣವು ಜಪಾನಿನ ತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹತ್ತಿರ ನೆಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಾಡುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಕೇರಳದ ರಫಿ ರಾಮನಾಥ್ ಎಂಬ ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯೋಣ.

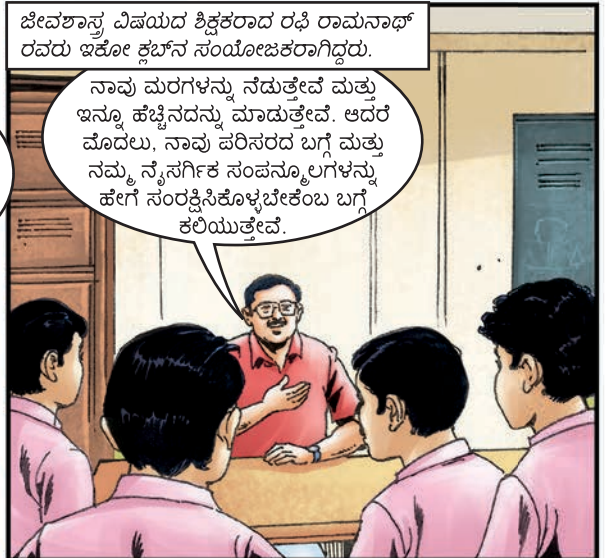
ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಲಾಸಿನಿ ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲ್ (ವಿವಿಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್), ತಾಮರಕುಲಂ• ಇಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಸಾಹವಿತ್ತು.

ರಫಿ ಸರ್, ನಾವು ಇಕೋ ಕ್ಲಬ್‌ನ ಭಾಗವಾಗಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಬಹುದೇ?

ನಾವು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತಯಾರಿಸಬಹುದು.

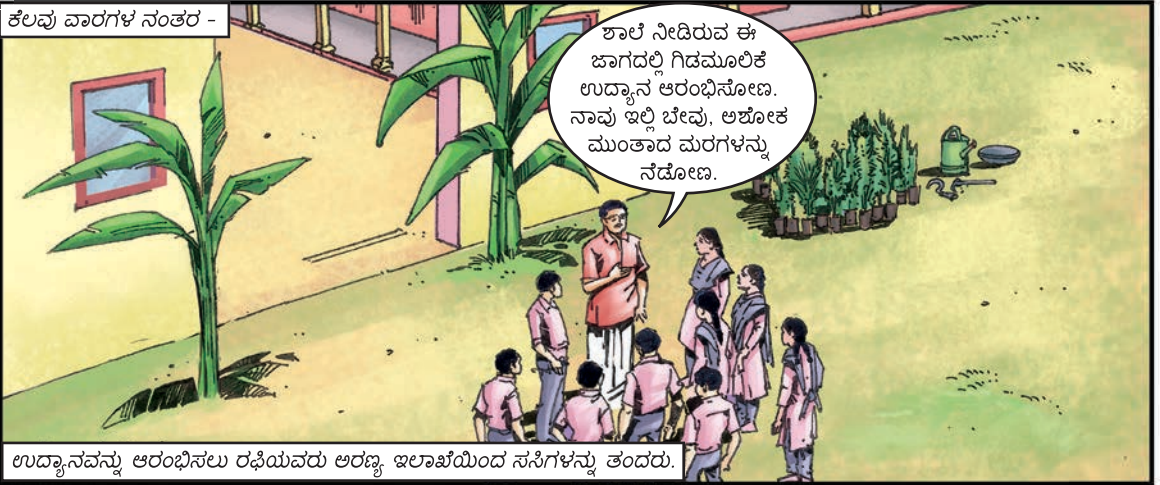
ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಓದುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಡಲು ಸಮಯ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ?

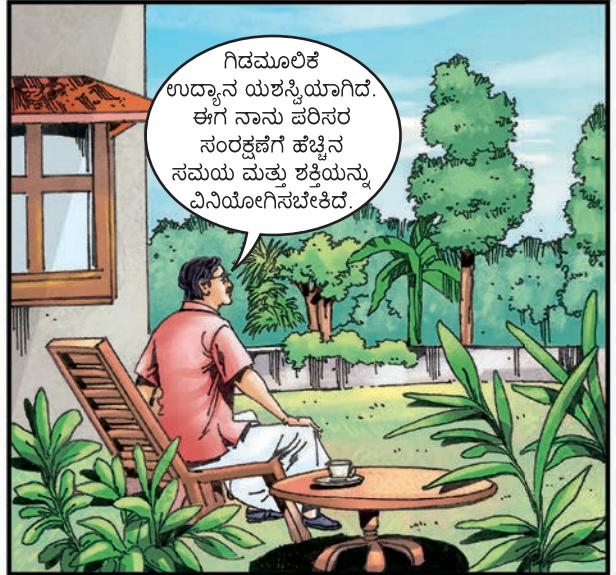
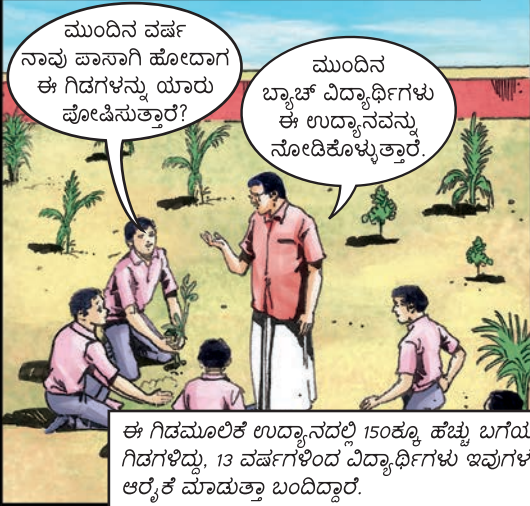
ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯದ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ರಫಿ ರಾಮನಾಥ್ ರವರು ಇಕೋ ಕ್ಲಬ್‌ನ ಸಂಯೋಜಕರಾಗಿದ್ದರು.

ನಾವು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲು, ನಾವು ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ.

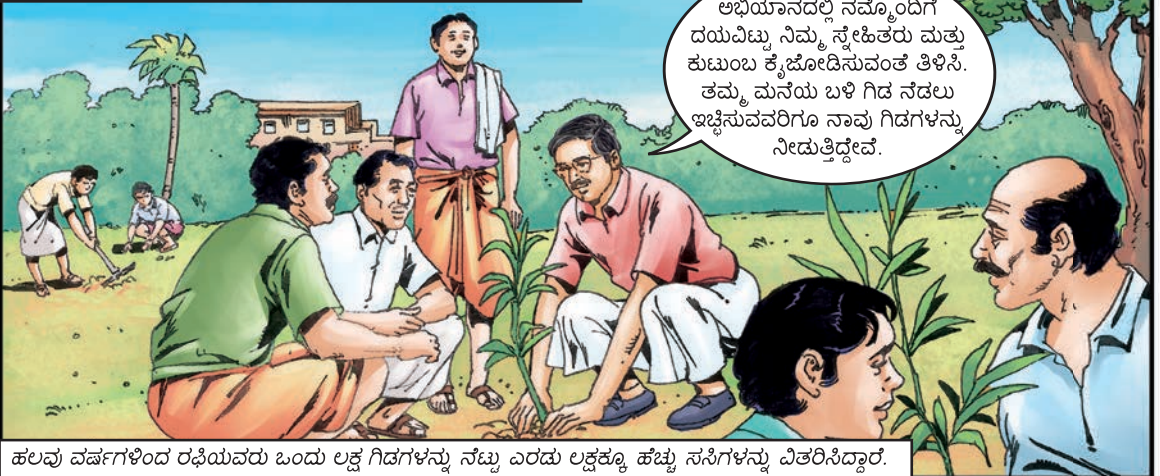
ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ನಂತರ -

ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದಂತೆ, ರಫೆ ಮತ್ತು ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನೇಕ ವಿಧದ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟರು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ರಫೆ ಎನ್‌ಜಿಒ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಮರಗಳ ತೋಪುಗಳ ಅಭಿಯಾನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

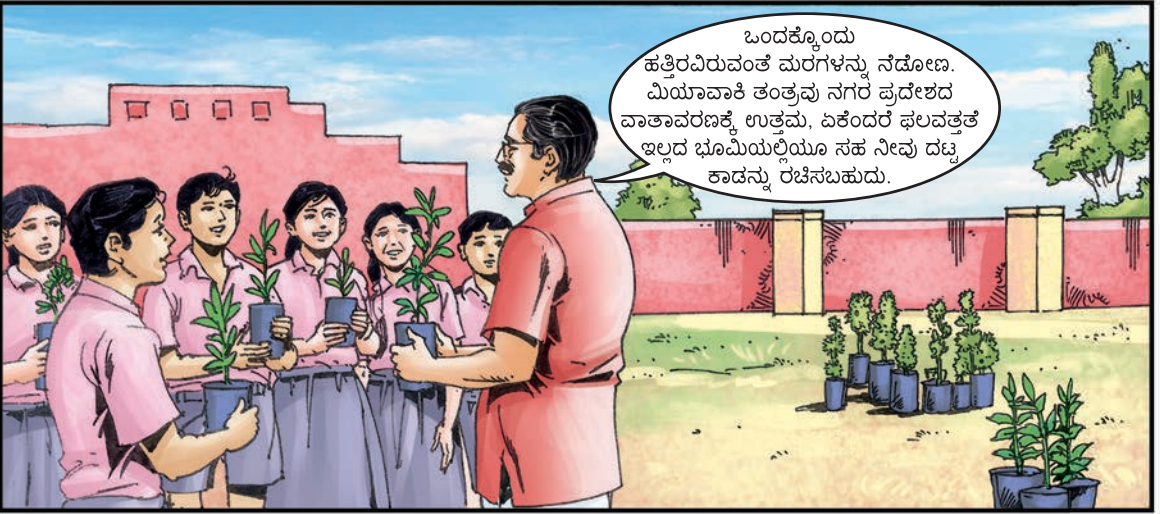

ಶಾಲೆಗಳು, ಕಚೇರಿಗಳು ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ರಫಿ ಅನೇಕ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ, ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಚಿಟ್ಟೆ ಉದ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. 2021 ರಲ್ಲಿ -

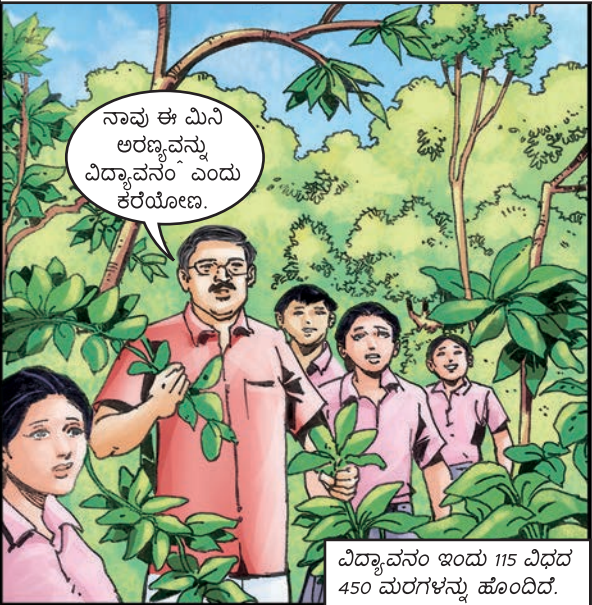
ಮೇಡಮ್, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಮಿಷನ್‌ಗೆ ಅರಣ್ಯೀಕರಣದ ತಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದೇ?

ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ ರಫಿ. ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಐದು ಸೆಂಟ್ಸ್ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹತ್ತಿರವಿರುವಂತೆ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡೋಣ. ಮಿಷನ್‌ಗೆ ತಂತ್ರವು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ. ಏಕೆಂದರೆ ಫಲವತ್ತತೆ ಇಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನೀವು ದಟ್ಟ ಕಾಡನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

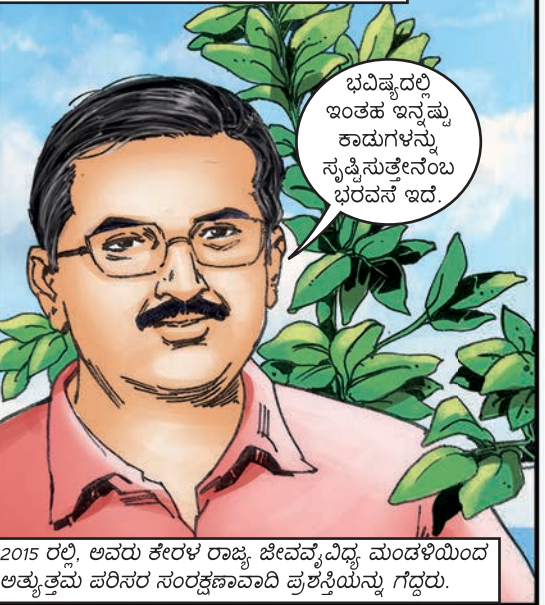
ನಂತರದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಸಸಿಗಳು ಶಾಲಾ ಆವರಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಮರಗಳಾಗಿ ಕಿರು-ಅರಣ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿತು.

ನಾವು ಈ ಮಿನಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾವನಂ ಎಂದು ಕರೆಯೋಣ.

ವಿದ್ಯಾವನಂ ಇಂದು 115 ವರ್ಷದ 450 ಮರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

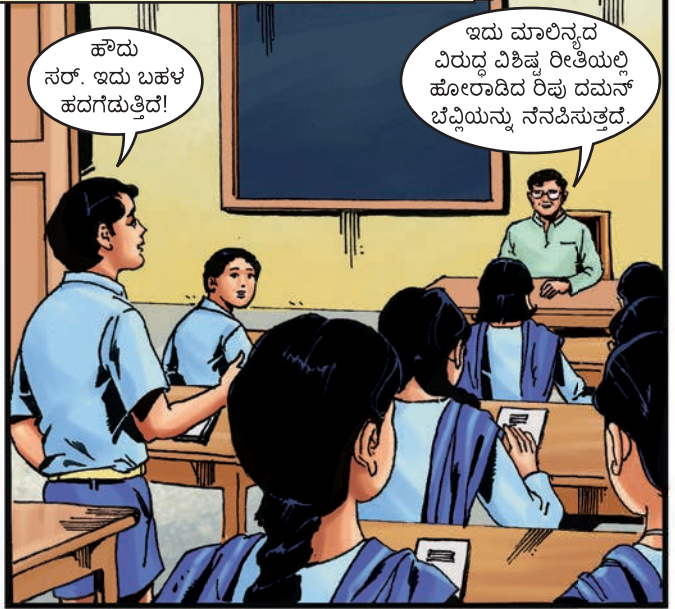
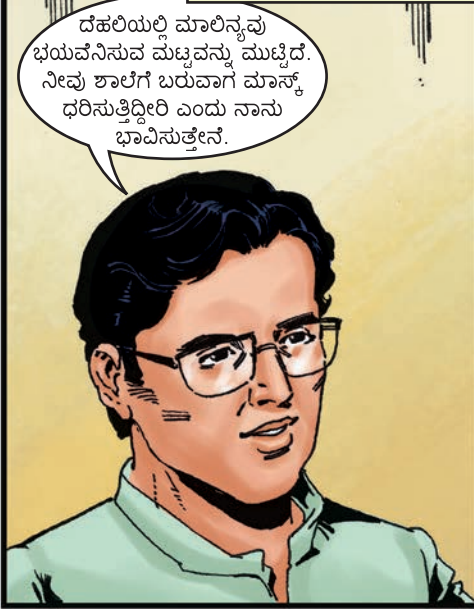
ಒಂದು ದಶಕದಿಂದ, ರಫಿ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವತ್ತ ಇದೆ.

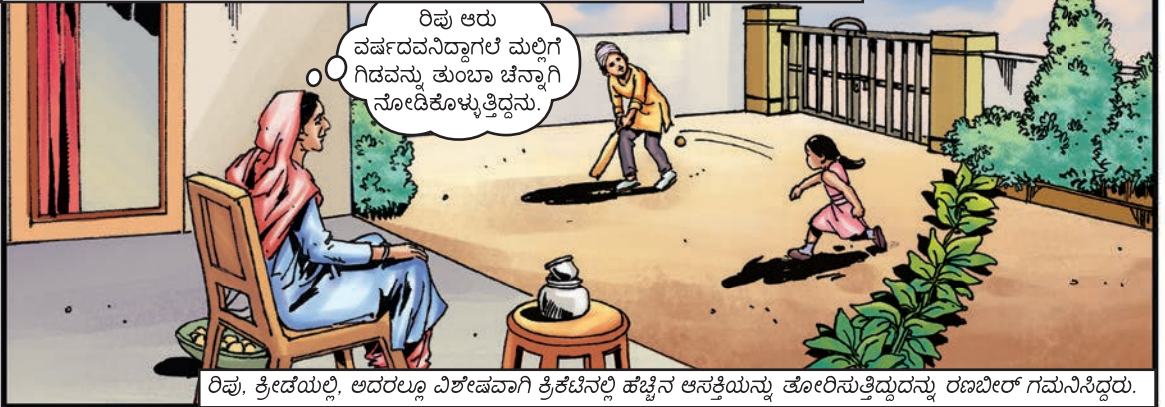
ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

2015 ರಲ್ಲಿ, ಅವರು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾವಾದಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದರು.

ರಿಪು ದಮನ್ ಬೆವ್ವಿ

ರಿಪು ದಮನ್ ಬೆವ್ವಿ ತನ್ನ ತಾಯಿ ರಣಬೀರ್ ಕೌರ್ ಮತ್ತು ತಂಗಿ ಜಾಸ್ಮಿನ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು.

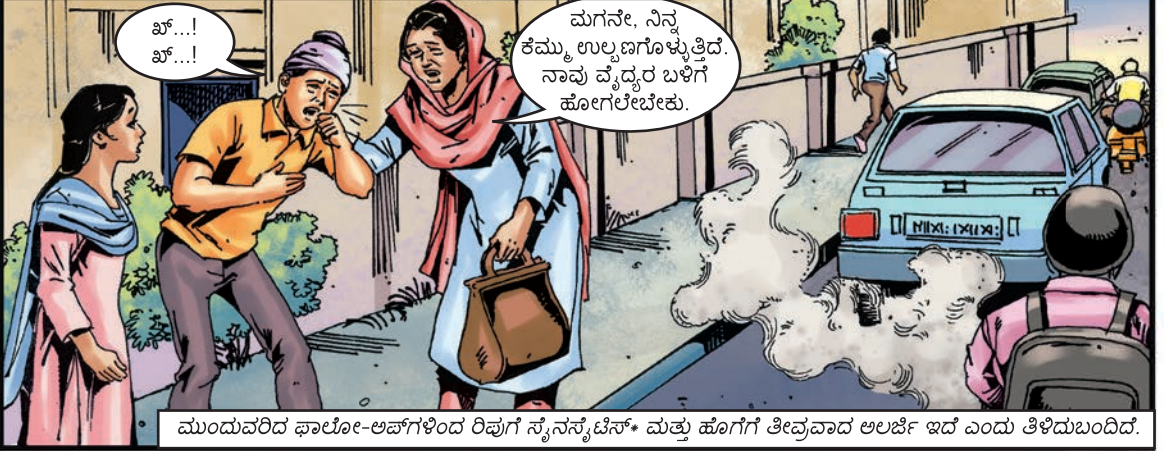

ರಿಪು, ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ, ಅವರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ರಣಬೀರ್ ಗಮನಿಸಿದ್ದರು.

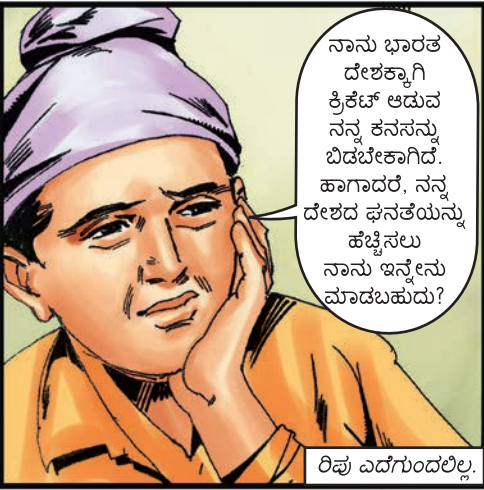
ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ರಿಪು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ.

ಅದರೆ, ದೆಹಲಿಯ ಮಾಲಿನ್ಯವು ರಿಪು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

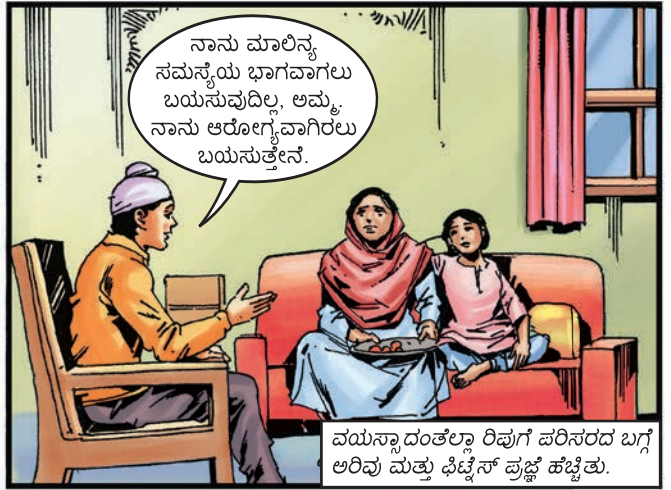

ಮುಂದುವರಿದ ಫಾಲೋ-ಅಪ್‌ಗಳಿಂದ ರಿಪುಗೆ ಸೈನಸ್‌ಟೈಟ್ ಮತ್ತು ಹೊಗೆಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಅಲ್ಬರ್ಡ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ನಾನು ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಡುವ ನನ್ನ ಕನಸನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ, ನನ್ನ ದೇಶದ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾನು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಬಹುದು?

ರಿಪು ಎದೆಗುಂದಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಮಾಲಿನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಭಾಗವಾಗಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮ್ಮ, ನಾನು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ವಯಸ್ಸಾದಂತೆಲ್ಲಾ ರಿಪುಗೆ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಫಿಟ್ನೆಸ್ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೆಚ್ಚಿತು.

ಫಿಟ್ನೆಸ್ ಬಗೆಗಿನ ಉತ್ಸಾಹ ಅವರನ್ನು ಮ್ಯಾರಥಾನ್ ಒಳಗಾರನಾಗಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ -

ಓಯ್! ಕಸವನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಸೆಯಬೇಡಿ!

ಹಾ ಹಾ ಹಾ!

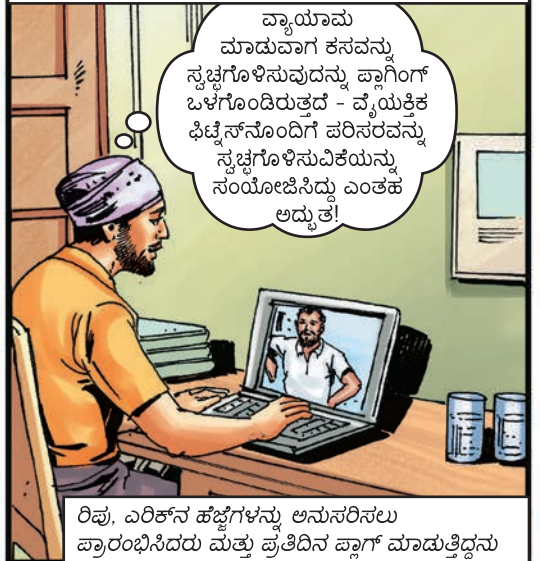
ನಗುತ್ತಾ ಸ್ಕೂಟರ್‌ನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಕಸ ಹಾಕುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಂದು ರಿಪುಗೆ ಅರಿವಾಯಿತು.

ನಾನು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣನಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು!

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ರಿಪು ಸ್ಟೀಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಿಕ್ ಅಹ್‌ಸ್ಮೊಮ್ ಮತ್ತು ಅವರದೇ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದ 'ಪ್ಲಾಗಿಂಗ್' ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು.

ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವಾಗ ಕಸವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ಲಾಗಿಂಗ್ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ - ವೈಯಕ್ತಿಕ ಫಿಟ್ನೆಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ್ದು ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ!

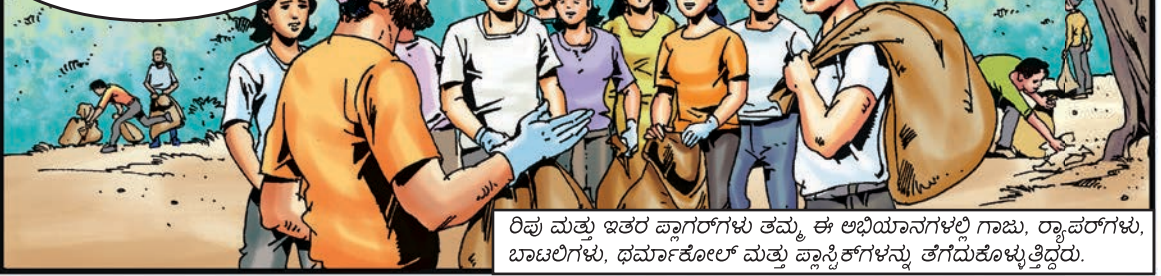
ರಿಪು, ಎರಿಕ್‌ನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ಲಾಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು

*ಸೈನಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಅಂಗಾಂಶದ ಉರಿಯೂತ ಪ್ಲಾಗಿಂಗ್ ಚಳುವಳಿಯ ಸ್ಥಾಪಕ

** ಸ್ಟೀಡ್ ಭಾಷೆಯ 'ಪ್ಲಾಕಾ ಅಪ್' ಅಂದರೆ 'ಪಿಕ್ ಅಪ್' ಮತ್ತು 'ಜಾಗಿಂಗ್' - ಈ ಎರಡು ಪದಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯೇ ಪ್ಲಾಗಿಂಗ್

ಅವರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಮುದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಹಲವಾರು ಜನರು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಪ್ಲಾಗಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಇದು ಎಷ್ಟು ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ನಾವು ಕಸ ತೆಗೆಯುವವರನ್ನು ಕಚ್ಚಾ ವಾಲಾಗಳು* (ಕಸ ಹಾಕುವವರು) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವರು ಸಫಾಯಿ ವಾಲಾಗಳು (ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವವರು).

ರಿಪು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ಲಾಗರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಈ ಅಭಿಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಜು, ರ್ಯಾಪರ್‌ಗಳು, ಬಾಟಲಿಗಳು, ಧರ್ಮಾಕ್ಷೋಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಿಪು ಅವರ ವಿನೂತನವಾದ 'ಟ್ರಾ ಶ್ ವರ್ಕ್‌ಓಟ್', ಕಸದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಲುಂಗಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಕಸ ಗುಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಒರೆಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಮನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು.

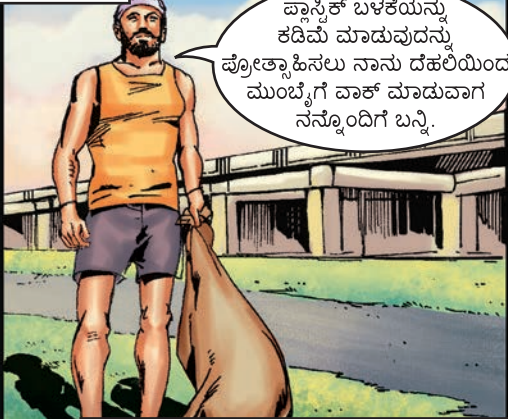
ನಿಧಾನವಾಗಿ, ರಿಪು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. 2019 ರಲ್ಲಿ, ಅವರನ್ನು 'ಎಫ್‌ಬಿಐ ಇಂಡಿಯಾ' ಆಂದೋಲನದ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಭಾರತವು ಪ್ರತಿದಿನ 26,000 ಟನ್ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ 50 ರಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾಗಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ನೀವು ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಪರಿಸರದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡುವಿರಿ.

ರಿಪು ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶಾದ್ಯಂತ 6,000 ಕಿಲೋಮೀಟರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ದೂರ ಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಕಸ ಎಸೆಯುವಿಕೆಯ ಅಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

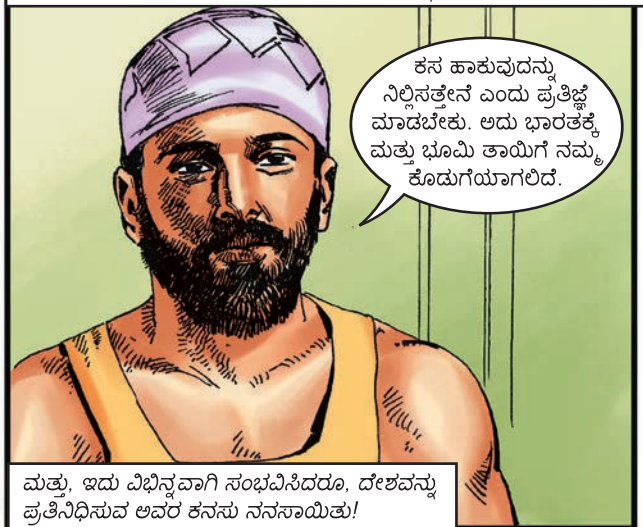
ಆಗಸ್ಟ್ 2023 ರಲ್ಲಿ, ಅವರು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮಾಲಿನ್ಯದ ವಿರುದ್ಧದ ಅಭಿಯಾನವಾದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಉಪವಾಸ್** ಯಾತ್ರಾ ವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ನಾನು ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಮುಂಬೈಗೆ ವಾಕ್ ಮಾಡುವಾಗ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬನ್ನಿ.

ಇಂದು, ರಿಪು ಅವರನ್ನು 'ಪ್ಲಾಗ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಪ್ಲಾಗಿಂಗ್ ರಾಯಭಾರಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

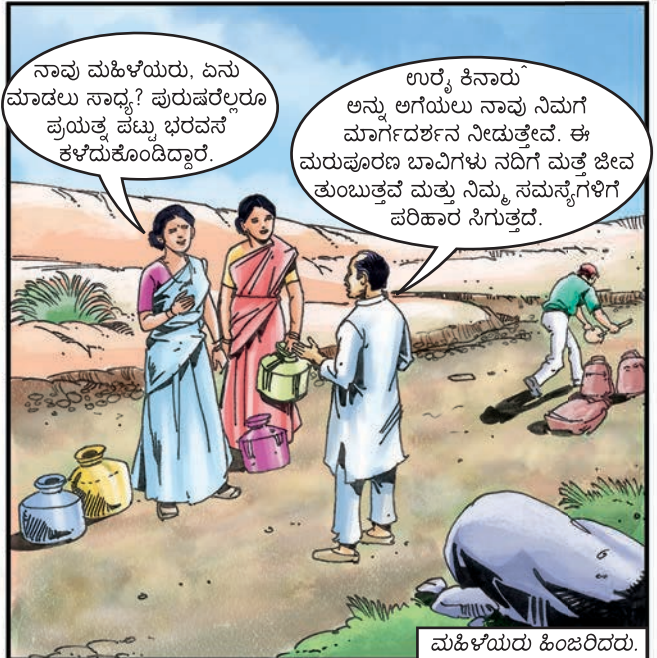
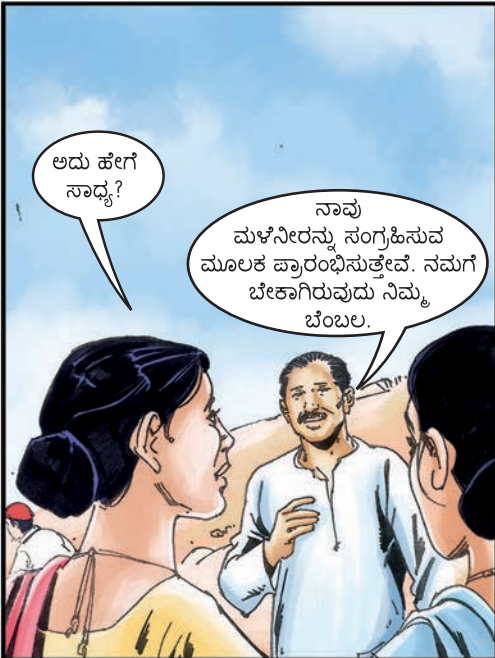
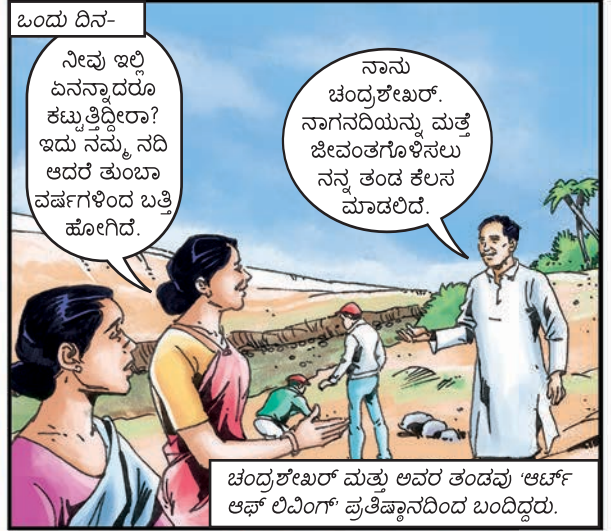
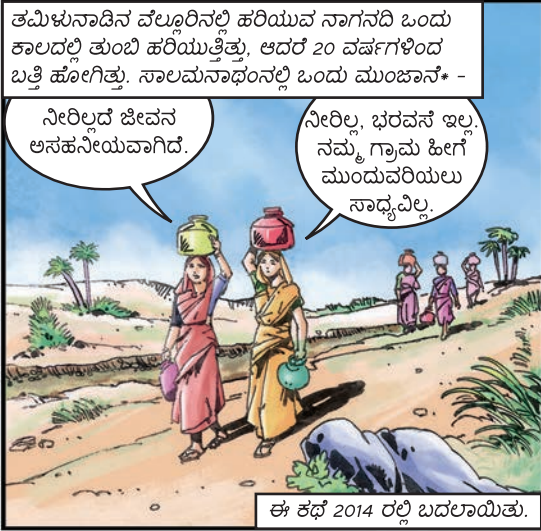
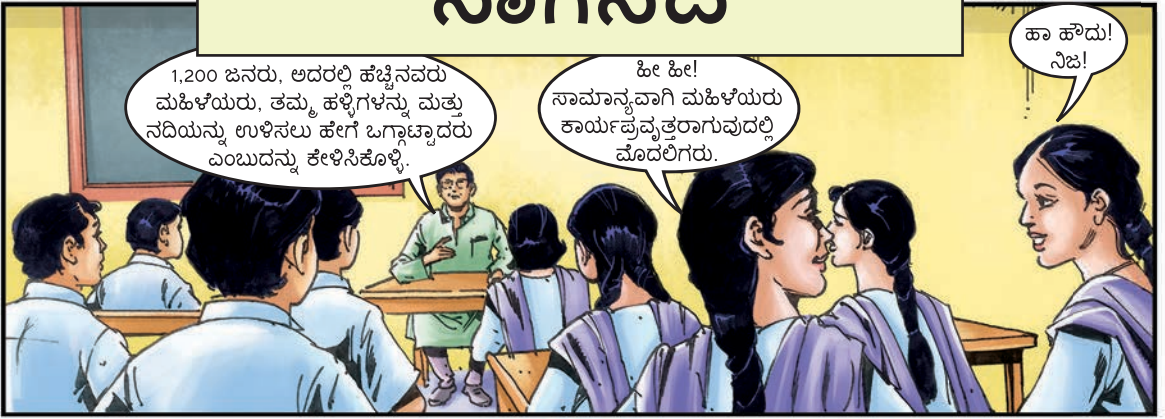
ರಿಪು ಪ್ಲಾಗ್ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಮೈಲುಗಳು ಹೋಗಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಭಾರತೀಯ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಒಂದು ಸರಳ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ-

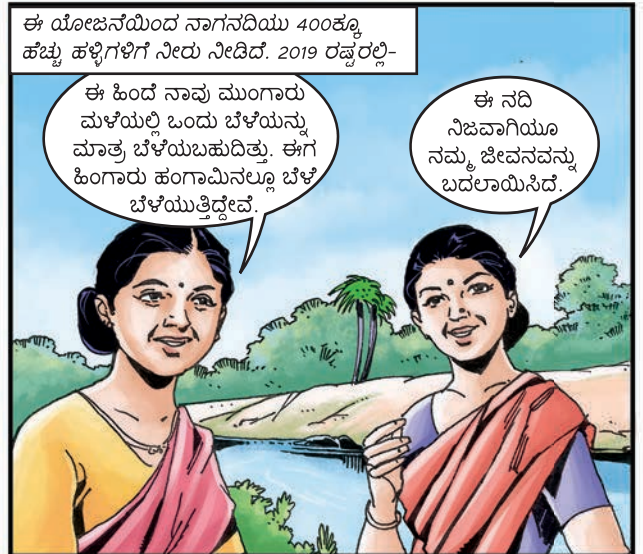
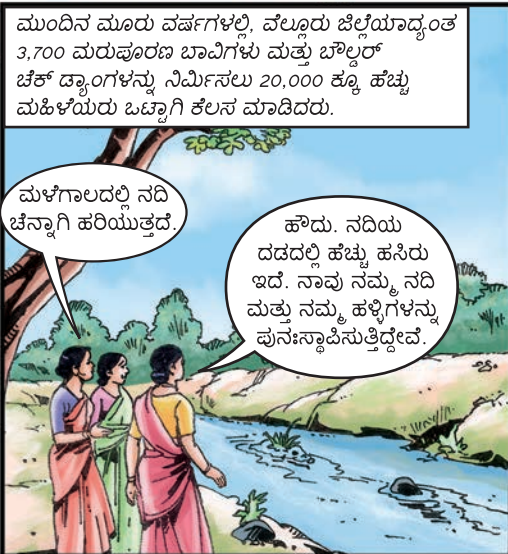
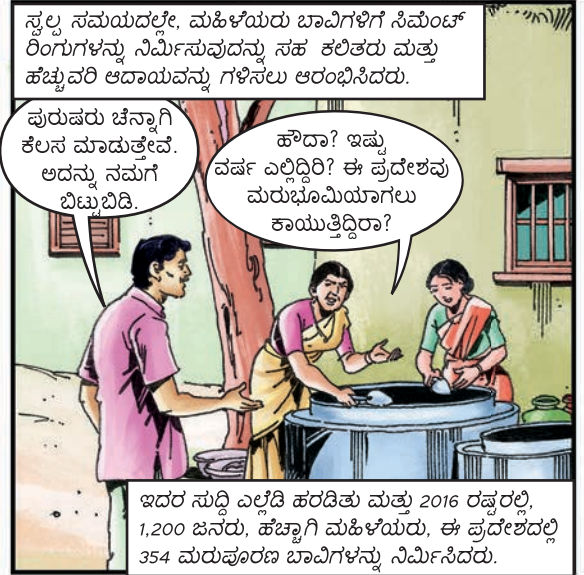
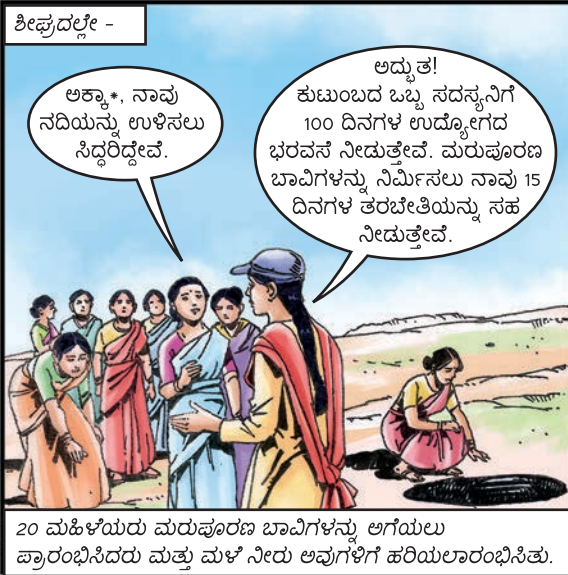
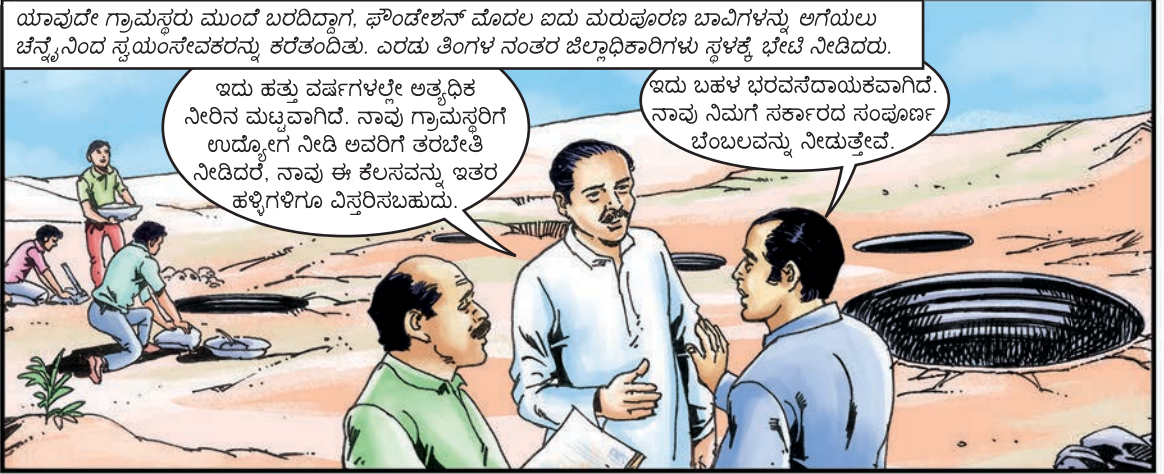

ಕಸ ಹಾಕುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ತಾಯಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಲಿದೆ.

ಮತ್ತು, ಇದು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದರೂ, ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಅವರ ಕನಸು ನನಸಾಯಿತು!

ನಾಗನದಿ

ಸಂಗೆ ಶಿರ್ಪಾ

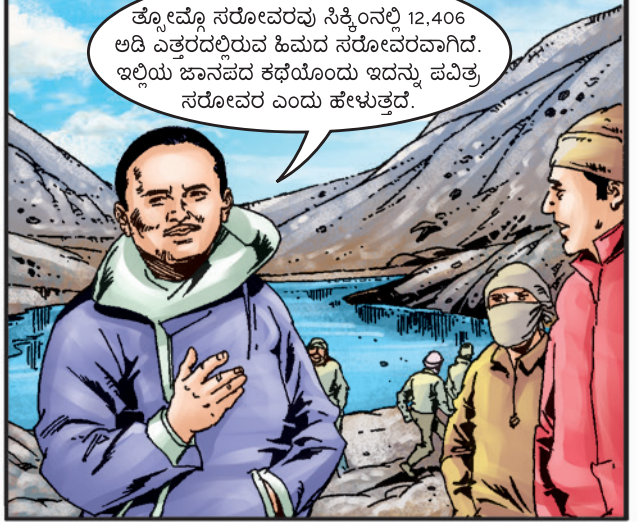
ಸಿಕ್ಕಿಂ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಜಾನಪದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೊಸ ಅಮರ ಚಿತ್ರ ಕಥಾ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅದೊಂದು ಸುಂದರ ರಾಜ್ಯ. ತುಂಬಾ ಸ್ವಚ್ಛ ಕೂಡ.

ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಗೆ ಶಿರ್ಪಾ ಅವರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ.

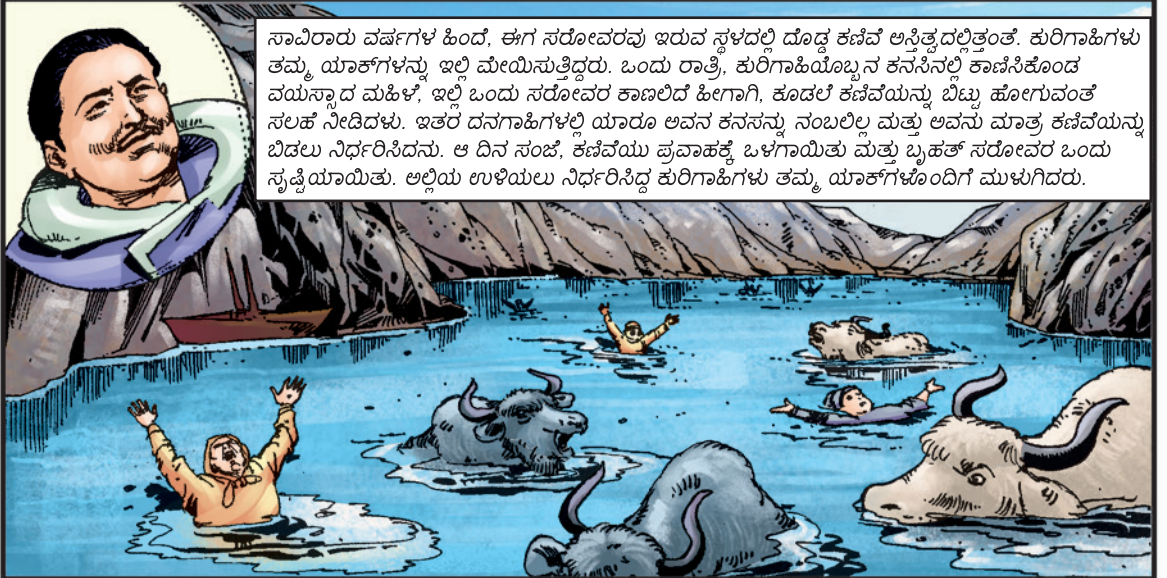

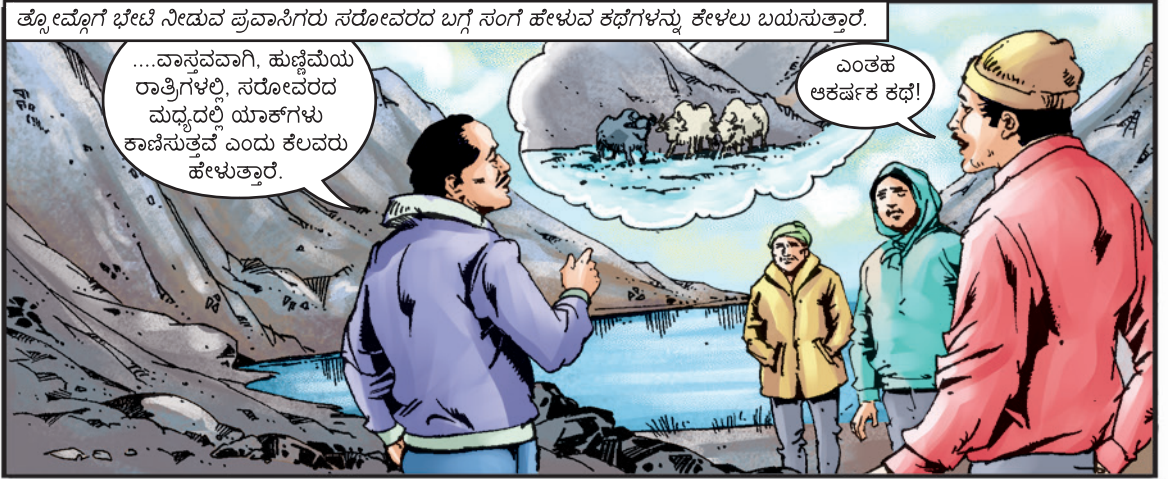
ಥೇಗು* ನಿವಾಸಿಯಾದ ಸಂಗೆ ಶಿರ್ಪಾ ಅವರು 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತ್ಸೋಮ್ಲೊ ಸರೋವರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

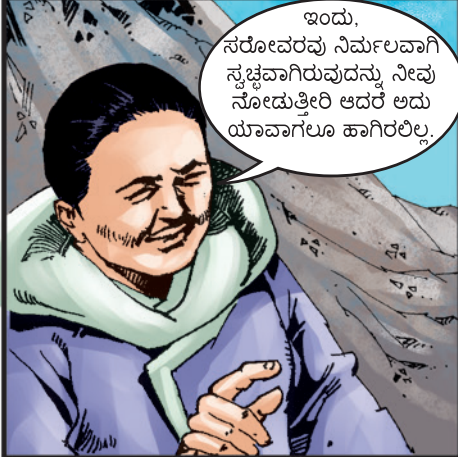
ತ್ಸೋಮ್ಲೊ ಸರೋವರವು ಸಿಕ್ಕಿಂನಲ್ಲಿ 12,406 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮದ ಸರೋವರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜಾನಪದ ಕಥೆಯೊಂದು ಇದನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಸರೋವರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಈಗ ಸರೋವರವು ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕಣಿವೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿತ್ತು. ಕುರಿಗಾಹಿಗಳು ತಮ್ಮ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ, ಕುರಿಗಾಹಿಯೊಬ್ಬನ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ವಯಸ್ಸಾದ ಮಹಿಳೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರೋವರ ಕಾಣಲಿದ ಹೀಗಾಗಿ, ಕೂಡಲೆ ಕಣಿವೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದಳು. ಇತರ ದನಗಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅವನ ಕನಸನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವನು ಮಾತ್ರ ಕಣಿವೆಯನ್ನು ಬಿಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಆ ದಿನ ಸಂಜೆ, ಕಣಿವೆಯು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಸರೋವರ ಒಂದು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಉಳಿಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ ಕುರಿಗಾಹಿಗಳು ತಮ್ಮ ಯಾತ್ರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಳುಗಿದರು.

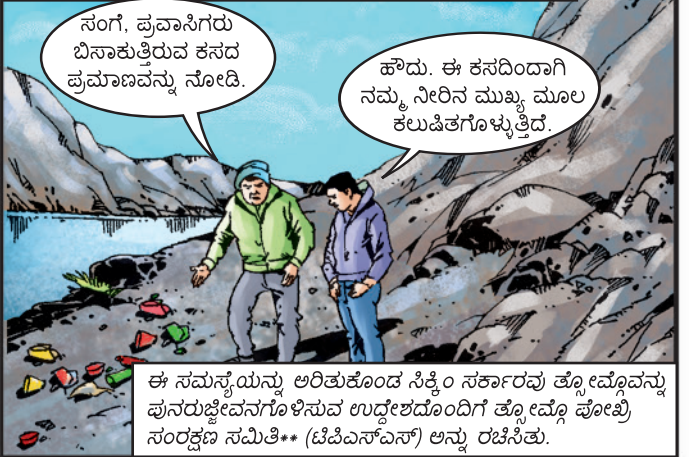

ಥೇಗುವಿನ ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿನಂತೆಯೇ, ಸಂಗ್ ಸಹ ತೋಮ್ಮೊವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದಿದ್ದ.

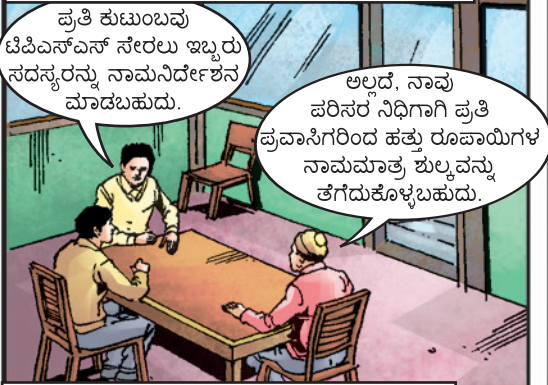

ತೋಮ್ಮೊ ಸರೋವರವು ಗ್ಯಾಂಗ್ವಾಕ್ ಮತ್ತು ನಾಥು ಲಾ ಪಾಸ್ ನಡುವೆ ಇದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಗ್ ಸುಮಾರು 21 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವನಾಗಿದ್ದಾಗ -

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡ ಸಿಕ್ಕಿಂ ಸರ್ಕಾರವು ತೋಮ್ಮೊವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ತೋಮ್ಮೊ ಪೋಖ್ರಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿ** (ಟಿಪಿಎಸ್‌ಎಸ್) ಅನ್ನು ರಚಿಸಿತು.

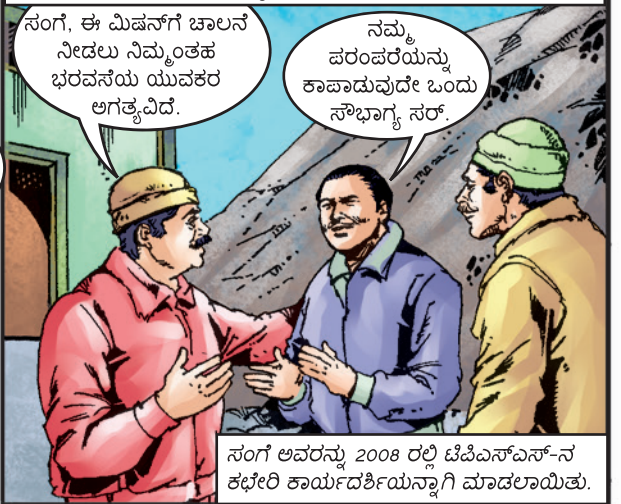
ಸ್ಥಳೀಯರ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಟಿಪಿಎಸ್‌ಎಸ್ ಸರೋವರದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ಅಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಪರಿಸರ ನಿಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಂದ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಾಮಮಾತ್ರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇವರಿಗೆ ವಾರ್ಡ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು, ಡಬ್ಲ್ಯೂಡಬ್ಲ್ಯೂಎಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲಾಖೆ, ಸಿಕ್ಕಿಂ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದವು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಕಾಲಿಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು.

ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸರ್.

ಸಂಗ್ ಅವರನ್ನು 2008 ರಲ್ಲಿ ಟಿಪಿಎಸ್‌ಎಸ್-ನ ಕಛೇರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

*ಸಿಕ್ಕಿಂನ ರಾಜಧಾನಿ ಸಿಕ್ಕಿಂ ಮತ್ತು ಟಿಬೆಟ್ ನಡುವಿನ ಪರ್ವತ ಮಾರ್ಗ

** ತೋಮ್ಮೊ ಸರೋವರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ವೈಡ್ ಫಂಡ್ ಫಾರ್ ನೇಚರ್

ಇವರು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯರ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವೆಯಾದರು ಮತ್ತು ಟಿಪಿಎಸ್‌ಎಸ್ ಗಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚಾಲನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಫಾಸ್ಟ್ ಫುಡ್ ಮಳಿಗೆಗಳು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಅವು ಜಾಗು ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಬಹುದು.

ನಾವು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಚೀಲಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ತ್ಸೋಮೊ ಕೆಳಕ್ಕೆ 100 ಮೀ ದೂರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು, ಇದರಿಂದ ಒಳಚರಂಡಿಯ ನೀರುವ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದು ನಿಂತಿತು.

ಟಿಪಿಎಸ್‌ಎಸ್ ಮೂಲಕ, ಸಂಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಕಪ್ ನೂಡಲ್ ಬಾತ್ನುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಸದ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸೋಣ.

ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಸರೋವರದ ಸುತ್ತಲೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಸರೋವರದ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕಸವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸ್ಕ್ವಾ ವ್ ವಿತರಕರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ತ್ಸೋಮೊ ಅನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಟಿಪಿಎಸ್‌ಎಸ್-ನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂದಿವೆ.

ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದಾಯವು ಒಗ್ಗೂಡುವುದು ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಉದಾಹರಣೆ!

ಈ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಗೆ ಶೆರ್ವಾ ಜೀ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಂನಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೆಗ್ಗುರುತಾಗಿರುವ ತ್ಸೋಮೊವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿವೆ!

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗೆಯವರು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ, ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದು, ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಭೇಟಿಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಸಿಕ್ಕಿಂ ಭಾರತದ ಸ್ವಚ್ಛ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

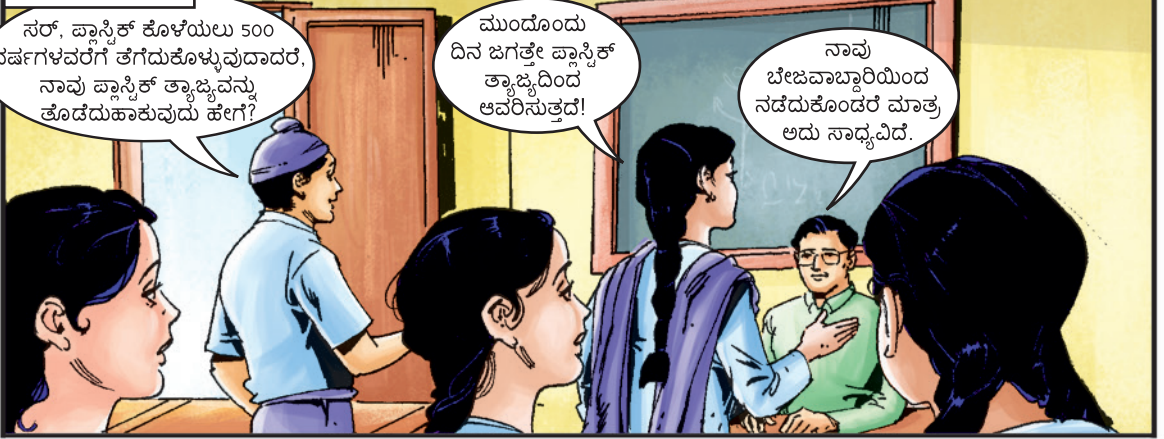
ಚಿಟೆ ಲುಯಿ ಉಳಿಸಿ

ವಿಜ್ಞಾನ ತರಗತಿ
ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ-

ಸರ್, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕೊಳೆಯಲು 500 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದು ಹೇಗೆ?

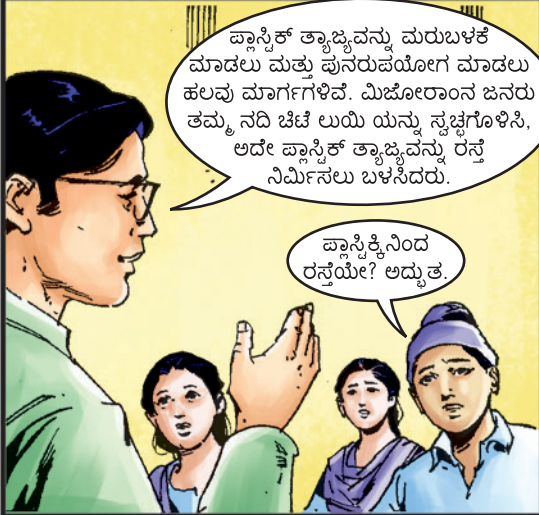
ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಜಗತ್ತೇ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಆವರಿಸುತ್ತದೆ!

ನಾವು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

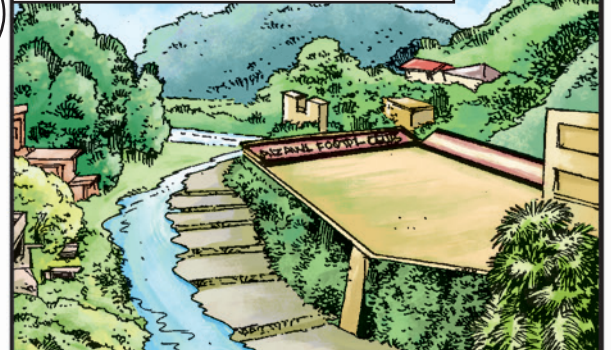

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪುನರುಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಮಿಜೋರಾಂನ ಜನರು ತಮ್ಮ ನದಿ ಚಿಟೆ ಲುಯಿ ಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ಅದೇ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಬಳಸಿದರು.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ರಸ್ತೆಯೇ? ಅದ್ಭುತ.

ಚಿಟೆ ಲುಯಿ, ಐಜ್ವಾಲ್* ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವ ಹಳೆಯ ನದಿ ಮಿಜೋಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಪಾರವಾದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ...

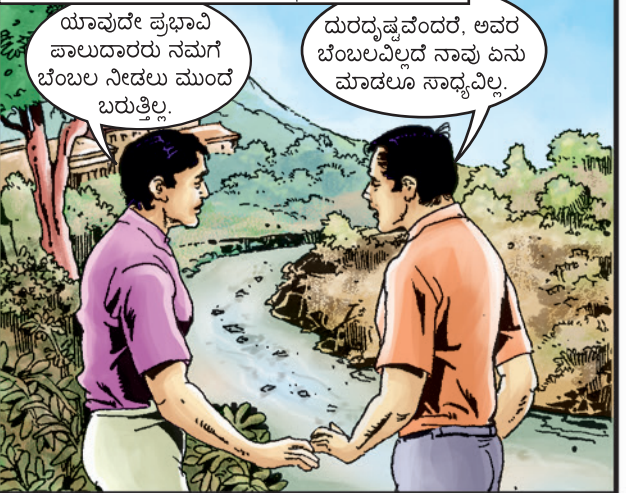

...ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಜಾನಪದಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದರೂ, ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಗರೀಕರಣ, ಅನಧಿಕೃತ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಸ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನದಿ ಈಗ ಪಾದ ಮುಳುಗುಷ್ಟು ನೀರಿರುವ ತೊರೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

2007 ರಲ್ಲಿ, ಥೋರಮ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆ, ಚಿಟೆ ಲುಯಿ ಉಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ -

ಯಾವುದೇ ಪ್ರಭಾವಿ ಪಾಲುದಾರರು ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

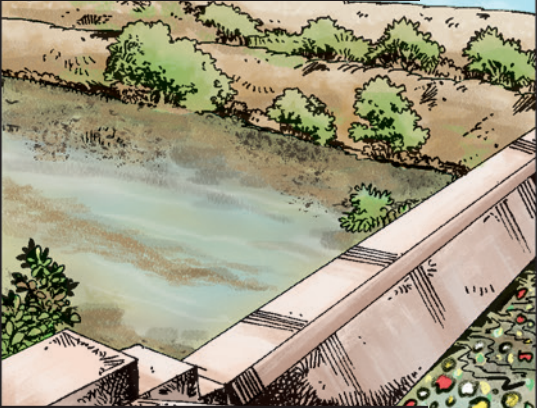
ದುರದೃಷ್ಟವೆಂದರೆ, ಅವರ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಶಕದ ನಂತರ, ಅಂದಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಪು ಕಣ್ಣನ್ ಗೋಪಿನಾಥನ್ ಅವರು ಈ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುರಿಯುವ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನದಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಳತೆಗಳು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ.

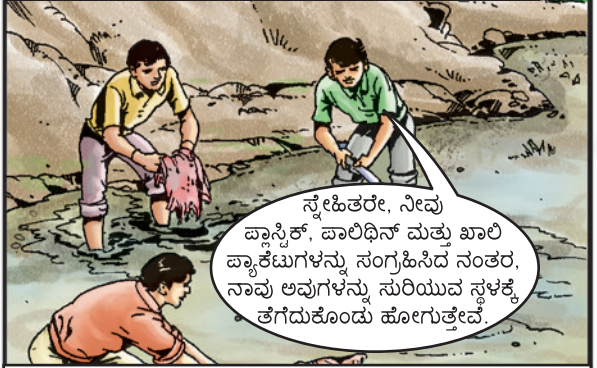
ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲಿತಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಸೇವ್ ಚಿಟೆ ಲುಯಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ಲಾನ್ (ಎಸ್.ಸಿ.ಎಲ್.ಎ.ಪಿ.) ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಲು ಸೇವ್ ಚಿಟೆ ಲುಯಿ ಕೋಆರ್ಡಿನೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ (ಎಸ್.ಸಿ.ಎಲ್.ಸಿ.ಸಿ.) ಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು.

ನಂತರ ಸಮಿತಿಯು ನದಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸೇರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು.

ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಚೆಕ್ ಡ್ಯಾಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು*.

ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಎಸ್.ಸಿ.ಎಲ್.ಎ.ಪಿ. ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳು, ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಚರ್ಚುಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ನೀವು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಪಾಲಿಥಿನ್ ಮತ್ತು ಖಾಲಿ ಪ್ಯಾಕೆಟುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನಂತರ, ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಸುರಿಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

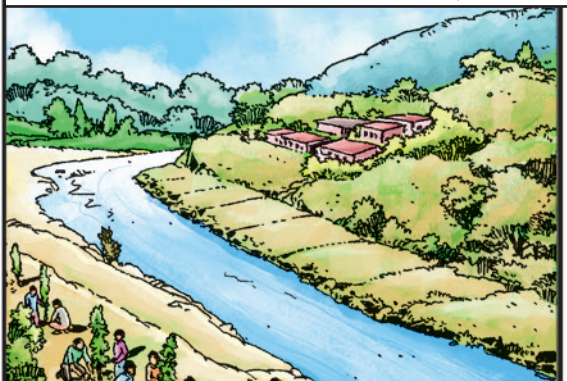
2018 ರಲ್ಲಿ, ಚಿಟೆ ಲುಯಿ (ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾಯಿದೆ ಕಸವನ್ನು ಸುರಿಯುವುದನ್ನು ಜಾಮೀನು ರಹಿತ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿತು.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೀಕ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನದಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅನ್ನು ಡಾಂಬರಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ನವೀನ ಹಸಿರು ರಸ್ತೆ ಮಿಜೋರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ.

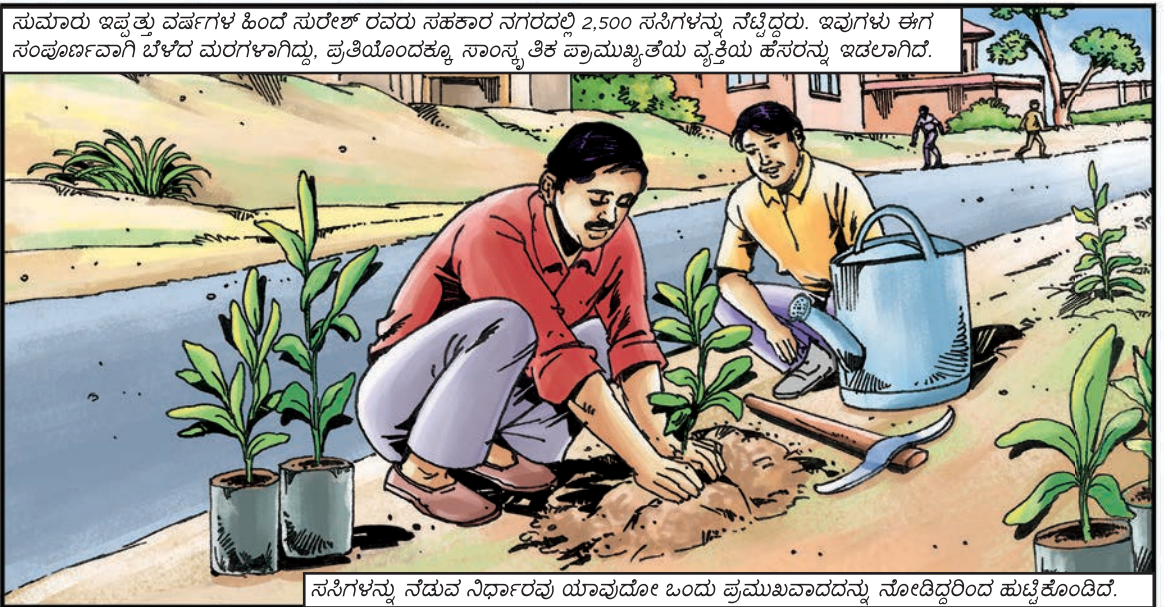
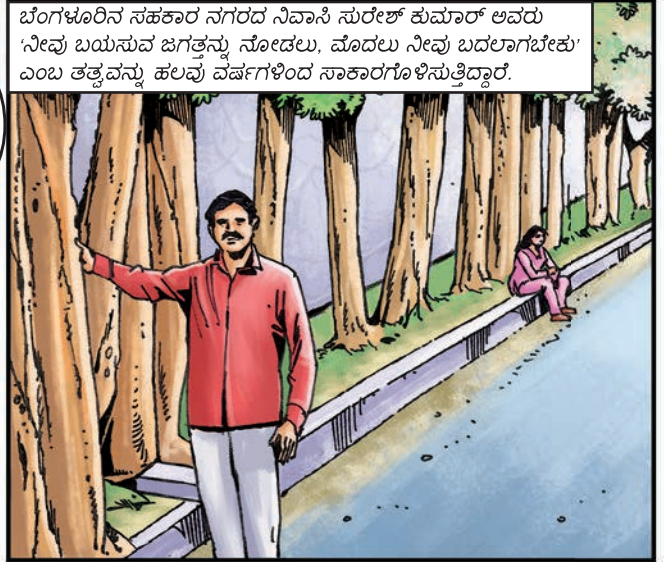
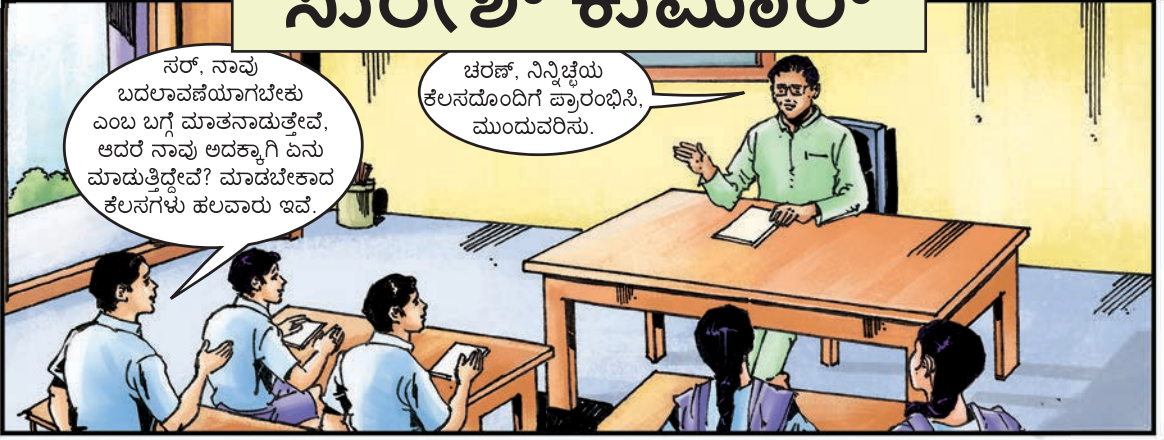
ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನದಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

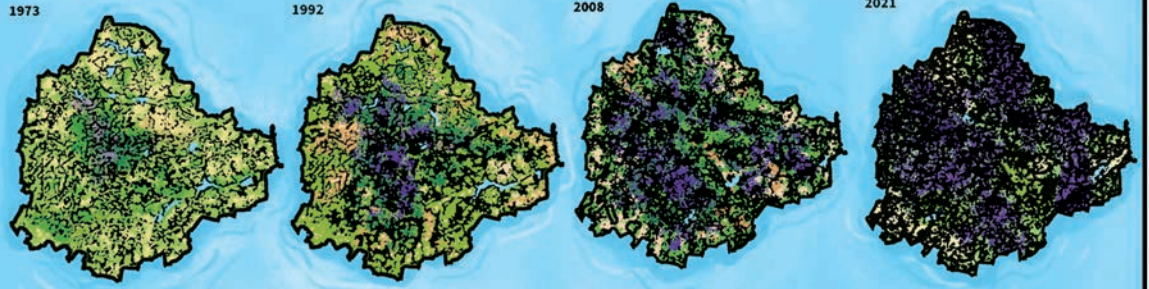
ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಚಿಟೆ ಲುಯಿಯನ್ನು ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವೈಭವಕ್ಕೆ ತರಲು ಪಟ್ಟುಬಿಡದೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ.

*ಕಸರು ಜಲಮೂಲಕ್ಕೆ ಸೇರದಂತೆ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತಡೆಯಲು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವ ಸಣ್ಣ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು

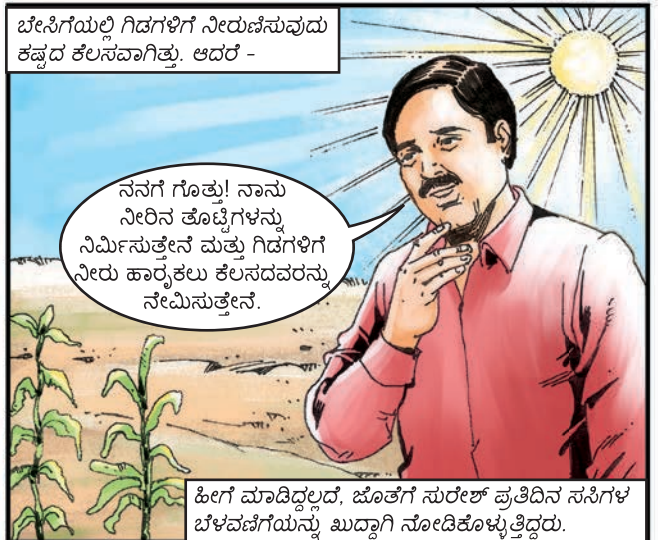
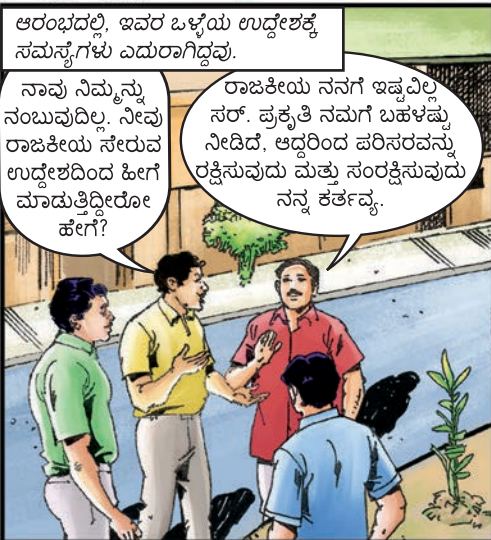
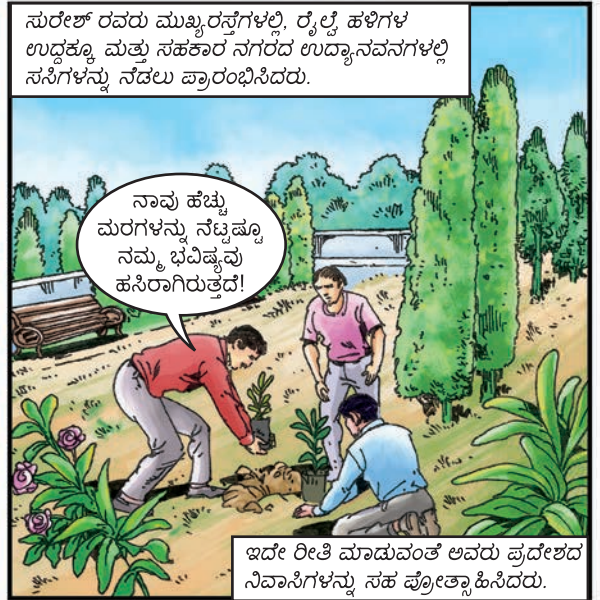
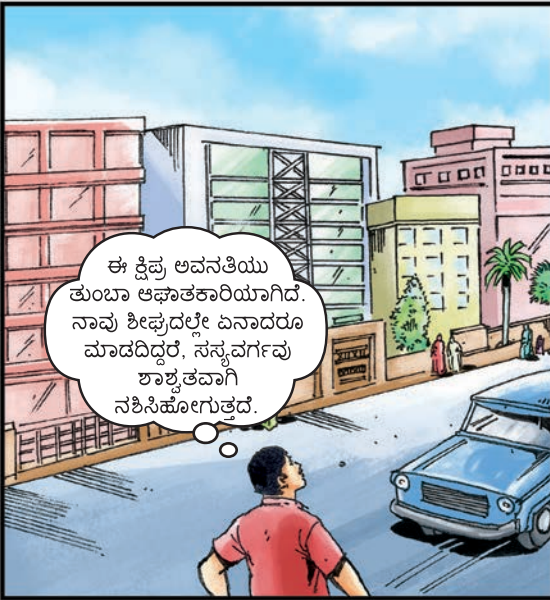
ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್

'ಭಾರತದ ಉದ್ಯಾನ ನಗರಿ' ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಸ್ಯವರ್ಗ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಉದ್ಯಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸರೋವರಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ದುಃಖಕರ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ನಗರವು ತನ್ನ ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆಯ ಶೇ. 88 ರಷ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಹೊದಿಕೆಯ ಶೇ. 79 ರಷ್ಟನ್ನು ತೀವ್ರ ನಗರೀಕರಣದಿಂದ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಸುರೇಶ್ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ, ಇಂದು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಹಾಗನಿ, ಬೇವು, ಮರ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಕರಂದದಂತಹ ಮರಗಳ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಗಾಳಿಯು ಸಹ ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ತಾಜಾತನದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಈ ಪ್ರದೇಶವು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆಯಿರುವ ವಸತಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ

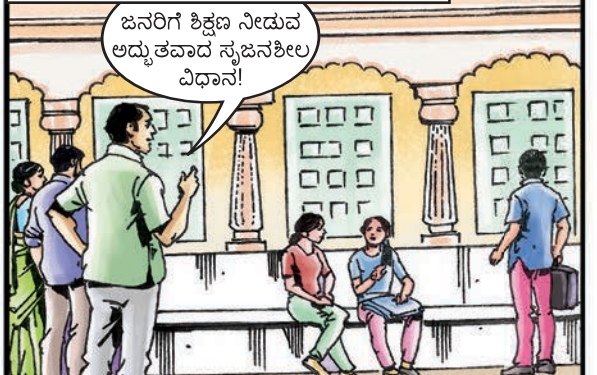

ಸುರೇಶ್ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷೆ, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು 500 ಚದರ ಅಡಿ ಬಸ್ ಶೆಲ್ಟರ್ ಅನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ.

ಈ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳು, ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಚಲನಚಿತ್ರ ಗೀತೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ- ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹ ಫ್ಲೇ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

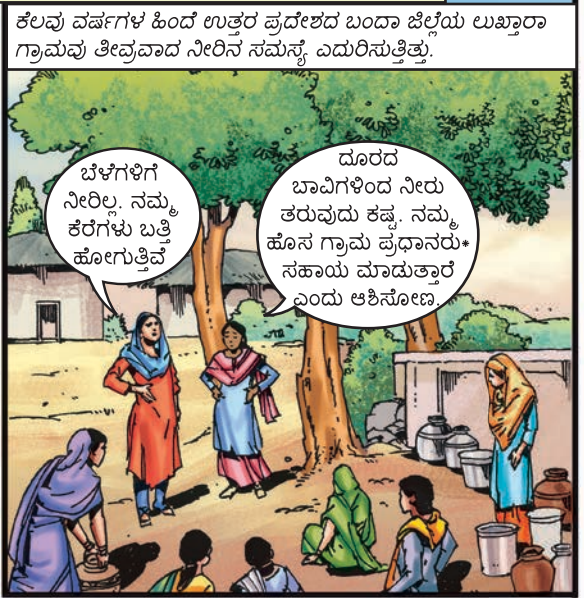
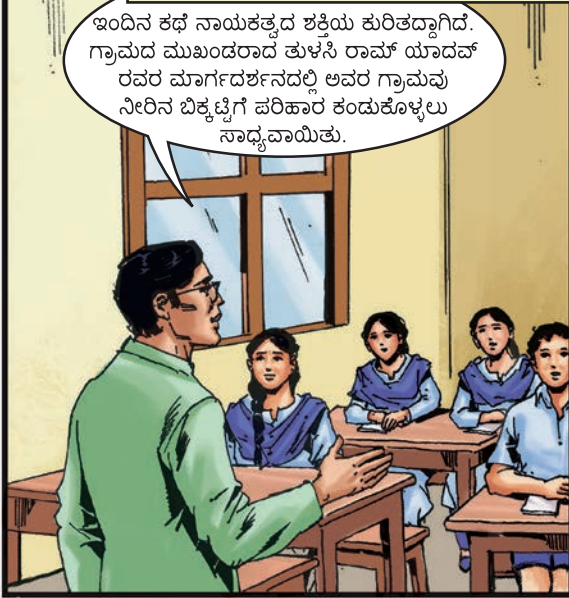

ಕೆಲವು ಟ್ರಾಕ್‌ಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರೀಮಂತ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಲಾದ ಮಾಹಿತಿ ಹೊಂದಿವೆ.

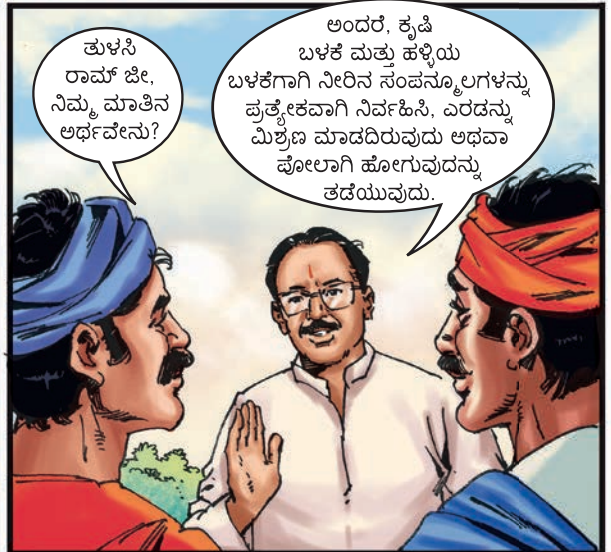
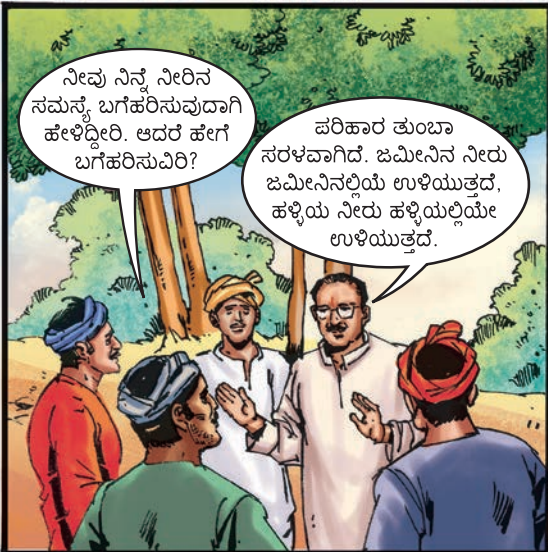
ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೊಗಳಿಕೆಯ ನಡುವೆಯೂ ಸುರೇಶ್ ಸರಳವಾದ ಆದರ್ಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

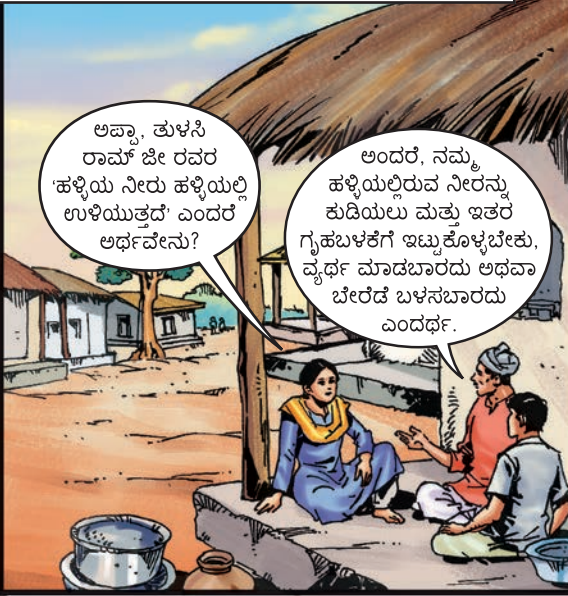
ತುಳಸಿ ರಾಮ್ ಯಾದವ್

ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಬಹಳ ಅದೃಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ನೂತನ ಗ್ರಾಮ ಪ್ರಧಾನರಾದ ತುಳಸಿರಾಮ್ ಯಾದವ್ ಅವರು ಕೂಡಲೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರು.

ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ತುಳಸಿ ರಾಮ್ ರವರ ಪ್ಲಾನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹಲವಿತ್ತು ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಅಪ್ಪಾ, ತುಳಸಿ ರಾಮ್ ಜೀ ರವರ ಹಳ್ಳಿಯ ನೀರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು?

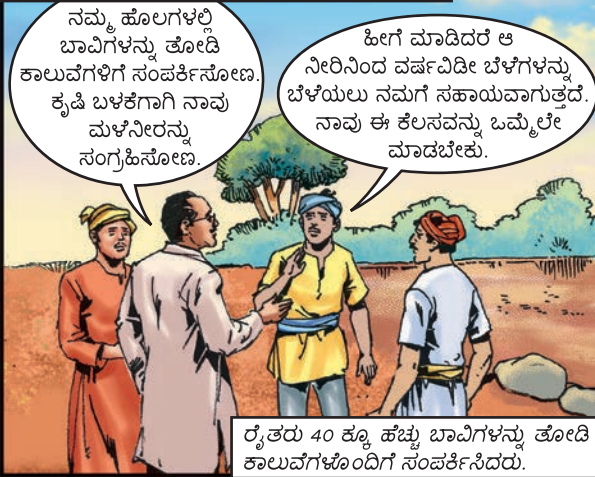
ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಗೃಹಬಳಕೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ವೈರ್ಧ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು ಅಥವಾ ಬೇರೆಡೆ ಬಳಸಬಾರದು ಎಂದರ್ಥ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದೇ?

ಹೌದು, ನೀರಿನ ಪ್ರತಿ ಹನಿಯೂ ಮುಖ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ, ನೀರಿನ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು.

ಮಳೆನೀರನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ಆರಂಭಿಸುವಂತೆ ತುಳಸಿರಾಮ್ ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

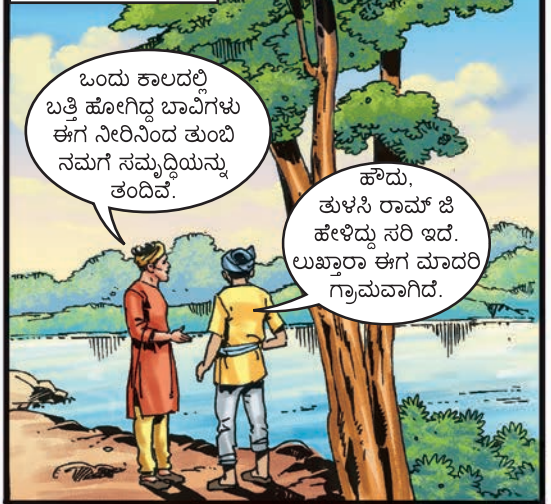

ನಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಕಾಲುವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸೋಣ, ಕೃಷಿ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ನಾವು ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸೋಣ.

ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ನೀರಿನಿಂದ ವರ್ಷವಿಡೀ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ನಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ರೈತರು 40 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಕಾಲುವೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದರು.

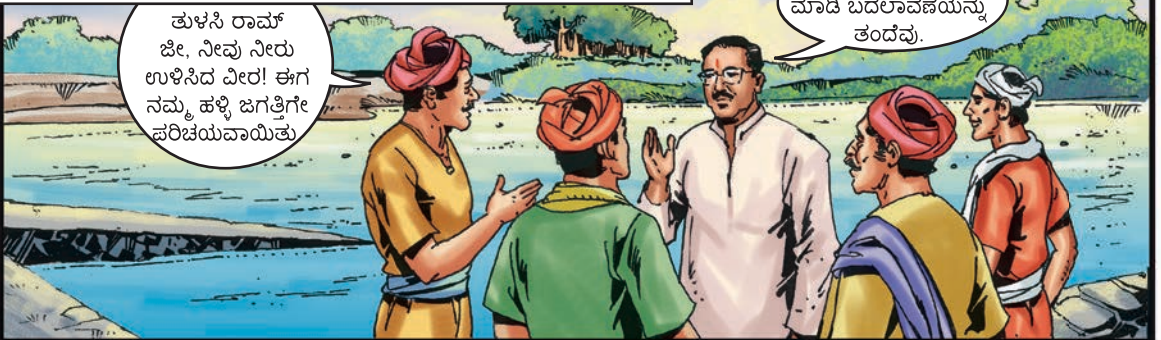
ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಂತೆ -

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಬಾವಿಗಳು ಈಗ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿ ನಮಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತಂದಿವೆ.

ಹೌದು, ತುಳಸಿ ರಾಮ್ ಜಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಇದೆ. ಲುಖ್ತಾರಾ ಈಗ ಮಾದರಿ ಗ್ರಾಮವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನಿ ಮೊದಲಿಯವರು ತಮ್ಮ ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್ ನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗಾಗಿ ತುಳಸಿ ರಾಮ್ ಯಾದವ್ ಅವರನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ ನಂತರ-

ತುಳಸಿ ರಾಮ್ ಜೀ, ನೀವು ನೀರು ಉಳಿಸಿದ ವೀರ! ಈಗ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು.

ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದೆವು.

ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್

ಸಂಪುಟ 8

“ಜಗತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಆದರೆ ಅವನ ದುರಾಸೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.” ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತುಗಳು ಓಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ, ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ರೀತಿಯನ್ನು ಹಾನಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ನಾಗರಿಕರು ಮಾತ್ರ.

ದೇಶದಾದ್ಯಂತದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸ್ವತಃ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್‌ನ ಎಂಟನೇ ಸಂಪುಟವು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಗುಬ್ಬಿಬ್ಬೆಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಇಂದರ್‌ಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಬಾತ್ರಾ ಅವರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನಾಗಾನದಿಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರವರೆಗಿನ ಈ ಹನ್ನೊಂದು ಕಥೆಗಳು ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ ವೀರರ ಕುರಿತಾಗಿವೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಇಟ್ಟ ಸರಿಯಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಗೊಳಗಾಗಿ ಅನೇಕರು ಇವರೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ, ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

₹99

www.amarchitrakatha.com

ISBN 978-93-6127-287-5

9 789361 272875

